

Akkaba

Bu yıl mal beyannamesi
verilecek - Gazeteler -

— İşte mal beyannamem !

— unipire

ÇAĞRI

Aylık Fikir ve Sanat Dergisi
4. Yayın Yılında

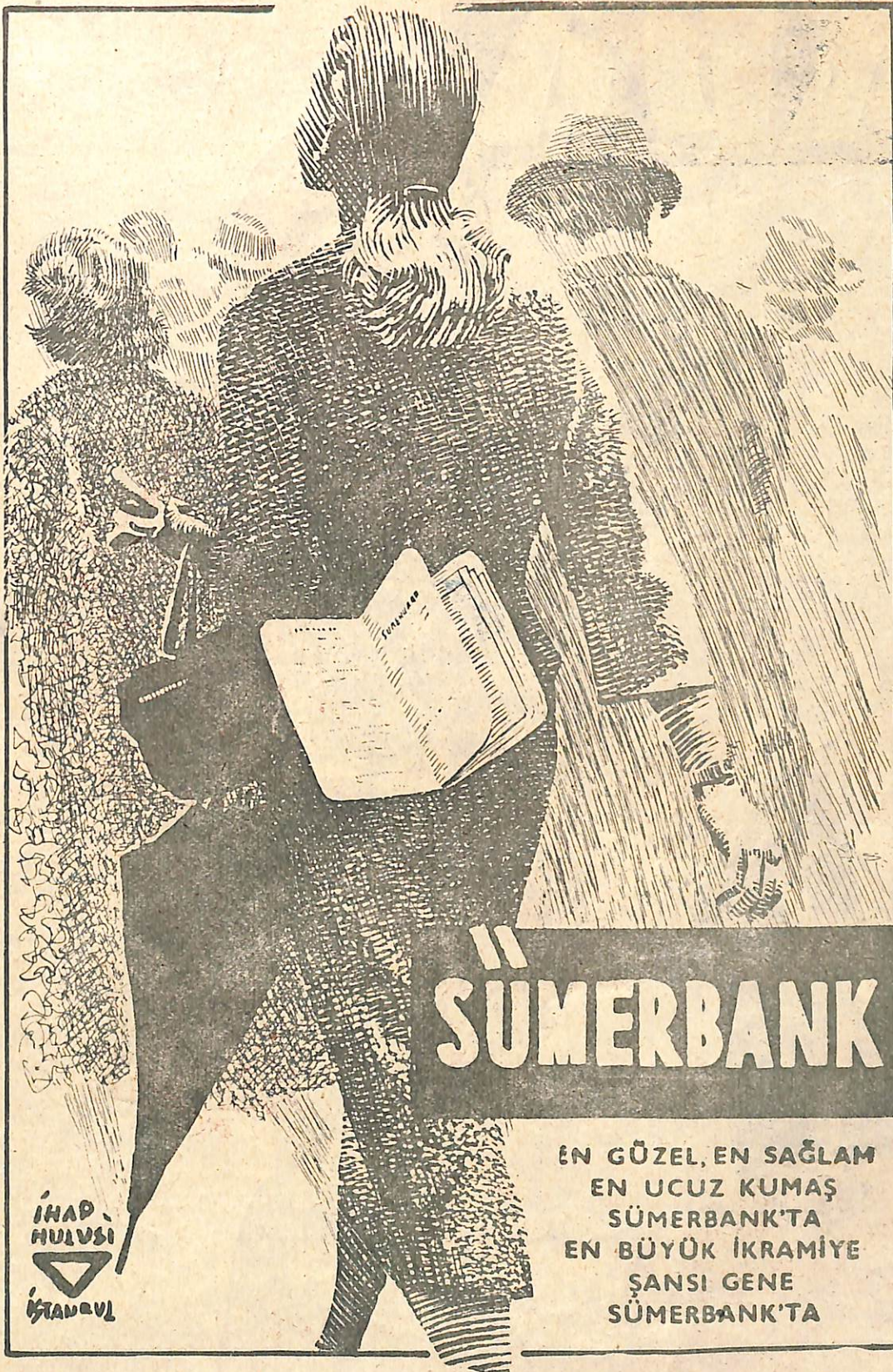
CIKARAN :
FEYZİ HALICI

*15 lira gönderip, yıllık abo-
ne olan her okuyucumuza 12
lira tutarında KİTAP arma-
ğan ediyoruz.*

Edgar Allan Poe'nun şâha-
ne ANNIE şiiri Çağrı'nın
36. sayısında

Abone olmakta acele
ediniz.

Müracaat: Çağrı P. K 99 KONYA

SÜMERBANK

EN GÜZEL, EN SAĞLAM
EN UCUZ KUMAŞ
SÜMERBANK'TA
EN BÜYÜK İKRAMIYE
ŞANSI GENE
SÜMERBANK'TA

İHA
HULUSI
İSTANBUL

Güzel Türkçenin en güzel kitabı :

GÜN DOĞMADAN!

Yusuf Ziya Ortaç

En iyi kâğıt, en temiz baskı, karton kapak, kuşe kâğıt, üç renkli kuvertür.

Fiatı 5 liradır. Siparişlerinizi Akbaba adresine yapınız Ayrıca posta ücreti alınmaz.

AKBABA

BABİÂLİ KAVGALARI!

SIYASİ MİZAH DERGİSİ

**SAHİP VE
BAŞYAZARI:**
Yusuf Ziya Ortac

YAZI AİLESİ:

Aziz Nesin, Adnan Veli,
Nimet Arzık, Oktay
Verel, Selâmi İzzet Se-
des, Adnan Tahir, Se-
lâmi Yurdatap, Yaşar
Özen, Hüseyin Kork-
mazgil, Kenan Akıncı,
Semiramis Aydınlık.

KARİKATÜR AİLESİ:

Necmi Rıza, Turhan Sel-
çuk, Yalçın Çetin, Ne-
har Tüblek, Cafer Zorlu,
Bülent Şeren, Mehmet
Polat, Yaşar Tonguç, Ze-
ki Beyner, Burhan
Solukçu.

Yazı işlerini fiilen idare
eden:

Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı
yer:

Ercan Matbaası
Kapak baskısı:
Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50,
altı aylığı 25 lira. Yaban-
cı memleketlere yıllık
100, altı aylığı 50 lira.
Uçakla gönderilmesi ist-
enen abonelerden uçak
masrafı ayrıca alınır.

Fiati: 100 kuruştur.

İDARE YERİ:

Divanyolu, Klodfarer
caddesi, No. 8 - 10
Dalre: 3.

Telefon: 22 18 11

İLAN FİATİ:

Kapak içi, santimi 15 li-
ra, iç sayfalar 20 liradır.

Sayı : 463 — Yıl : 38
26 Ocak 1961

Bu gazete Basın Ahlak
Yasasına uymayı taah-
hül etmiştir.

TÜRKİYE'NİN bütün fikir,
san'at, politika kavgaları bi-
zim yokuşta olur: Babîâlî'de...

Benim ilk hatırladığım kavga Hü-
seyin Cahit'le Ali Kemal arasında
yıllar boyu süren boğuşmadır. Önce
Servet-i Fünûn dergisiyle İkdâm ga-
zetesinde arasında bir edebiyat çatış-
masıydı bu... Sonra, Tanin'le Sabah
arasında bir politika kavgası oldu
ve Ali Kemal, İzmit'te linç edilince-
ye kadar sürdü!

Ahmet Samim'i kaldırımlara se-
ren kurşunun ışığı da benim çocuk
kulaklarımda çınlamıştır.

Sonra?... Yunus Nâdi ile Velit E-
büzzîya kavgası gelir... Lûtfi Fikri'-
yi idam sehpaı altından geçiren
kavgalar gelir.. Falih Rifkî ile Süley-
man Nazif'i mahkemelere sürükley-
en, Yakup Kadri ile İsmail Müş-
tak'ı kıyasıya boğuşturarak kavgalar
gelir...

Ahmet Mithat Efendi, koca saka-
lı ve kalın sopasıyla Lâstik Sait'i bi-
zim yokuşta kovalamıştır. Falih Rif-
kî ile Velit'in bir raundluk dövüşleri
bizim yokuşun ringinde oldu!

Son yılların, hafızamızdan silmeğe

çalıştığımız en çirkin kavgaları, A-
tay - Yalman ve Yalman - Kılıçhoğ-
lu arasında geçmiştir.

Ama bu kavgaların bir özelliği
vardı: Konu ne olursa olsun, dövü-
şen de iki kişiydi, sövüşen de...

Son kavga, eski kavgaların hiçbi-
rine benzemez: Her taşına alın te-
rimiz damlamış Babîâlî ikiye bö-
lünmüştür: Çalışanlar ve çalıştırana-
lar.. Artık iki kalem değil, iki sınıf
dövüşüyor!

Kim haklı, kim haksız?...

Bana, şüpheli gözlerle bakarak:

— Yoook, sen patronsun, demeğe
hazırlananlara vereceğim cevap ka-
lemimin ucundadır:

— Evet, doğru, ben Akbaba sahl-
biyim, işverenim, patronum... Ama
nasıl sahip? Nasıl işveren? Nasıl
patron?...

Hepsi de yarı yaşında olan bütün
arkadaşlarıma sorunuz: Sabahları,
ilk işbaşı yapan kimdir?... Yazısı-
le yazarlar, çizgisiyle çizerler, dizgi-
siyle dizerler, baskısıyla basarlar
kadar tek başına uğraşan kimdir?...
En sömürücü işveren, benim bana
yüklediğim kadar işçisine iş yükle-
yemez.

Ama bu işin kafa tarafı, kol ta-
rafı, gönül tarafıdır. Bir de varlık
tarafı yok mu?... Hani Akbaba'nın
idare yeri?... Hani Akbaba'nın kıl-
şe atölyesi?... Hani Akbaba'nın mat-
baası?...

Hiçbiri, hiçbiri, hiçbiri bizim öz
malımız değil!

Akbaba otuz sekiz yaşında... Ya-
zı hayatım, iki ay sonra ellinci yı-
lına basacak... Hâlâ, hâlâ, hâlâ so-
kağa yazı odamın kira penceresin-
den bakıyorum!

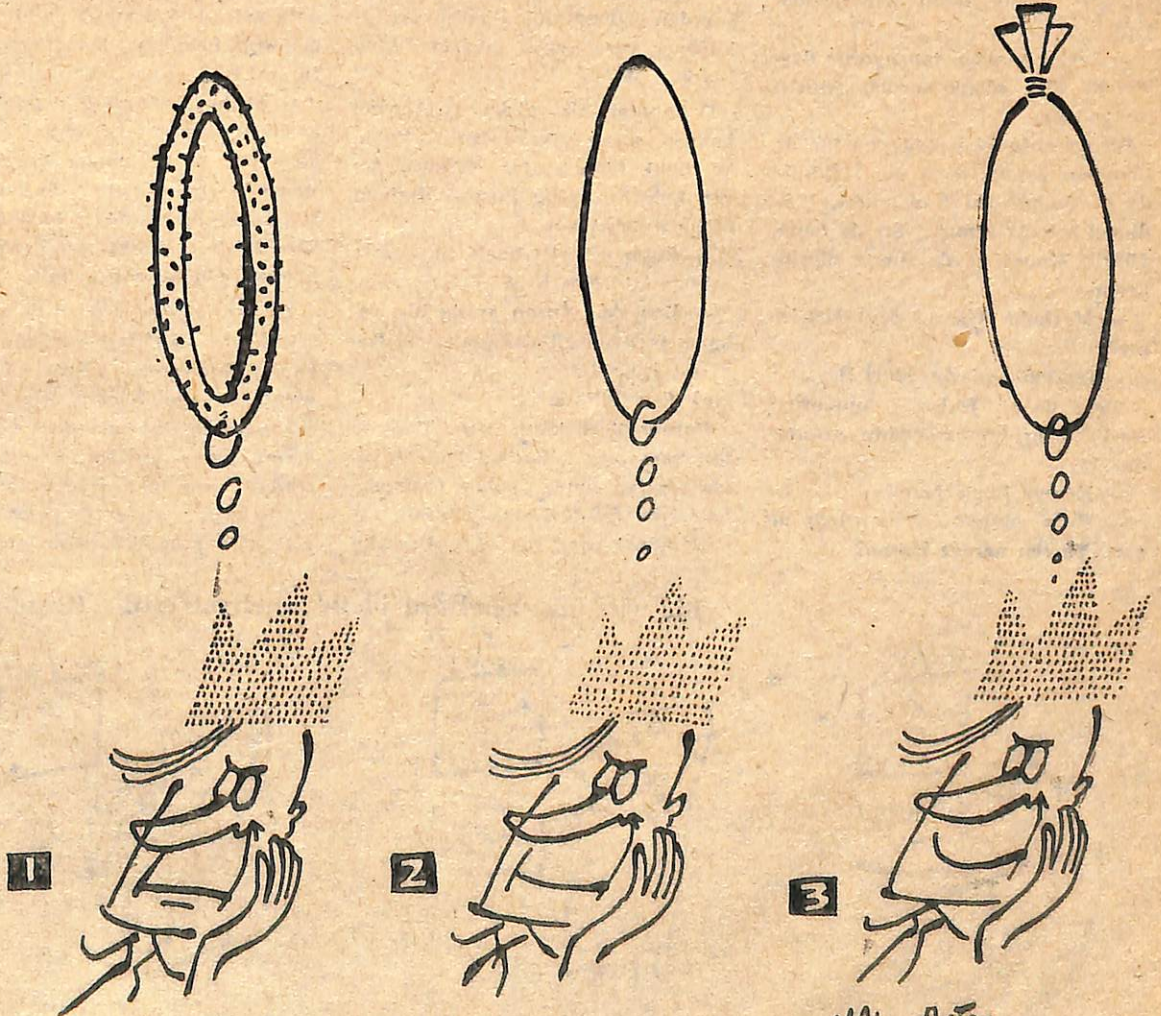
Biz, Babîâlî'nin bir gecekondu su-
yuz! Ama, üst katımı görmek iste-
yince başımdan şapkam düşen gün-
lük gazetelerle yeni kanun karşısın-
da tam eşitiz!

Yarın, o gazetelerden yirmi yıllık
meslek hayatı olan bir fikir işçisi
çekilirse yalnız bir kasa kapısı açıl-
acak ve içinden kırk, elli bin lira çı-
kacaktır. Ama, bizden böyle bir ar-
kadaş çekilirse, Akbaba'nın sokak
kapısı açılacak ve içeriden bir daha
dönmemek üzere ben çıkacağım!

Bunun adına «Sosyal Adalet» di-
yoruz.

Yusuf Ziya ORTAC

Fikir işçileri kanunu çıktı. (Gazeteler)

Düşünen adam!

Dünya'da Derdi

aziz nesin

KABALIK, kocalık, ev işleri, geçim derdi, sorumluluk, şu, bu, aklınıza gelen gelmeyen bütün bağlarınızdan, yalnız bir akşamcık kopuverin. Böylece, başkalarının olmaktan kurtulup, kendi kendinizin olun.

Ben denedim, size de salık veririm. İsterseniz, bir de birlikte deneyelim. Pencere camına çarpan yağmur damlaları bu gece siz sokağa çağırıyor. Hemen giyinin, dertlerinizin, sıkıntılarınızın üstüne kapıyı örtüp, kendinizi sokağın karanlığına atın.

Bu yağmurlu gecelerin yalnızlığını severim. Biliyorum, sizin de bir içli yalnızlığınız var. Kendimizi birbirimizle bölüştürsek, yalnızlığımızdan kurtuluruz.

Gece yağmurunda parlayan asfalt caddeye çıkınca, sokak lambasının yağmuru ip ip gösteren ışık hortumu altında beni göreceksiniz.

— Merhaba Nuri Bey...

Adınız Nuri olmayabilir. Hiç önemli yok bunun. Sakın beni bozmayın.

— Acaba nereden tanışıyoruz Beyefendi? diye soğuk sorular yöneltmeyin bana.

Birbirimizin kim olduğunu ille de bilmemiz gerekli değil ya... İkimiz de dertlerimizden bunalmışız, kendimizi sokağa atmışız. Siz de bana, Şükri, Ahmet, ya da Hasan diyebilirsiniz.

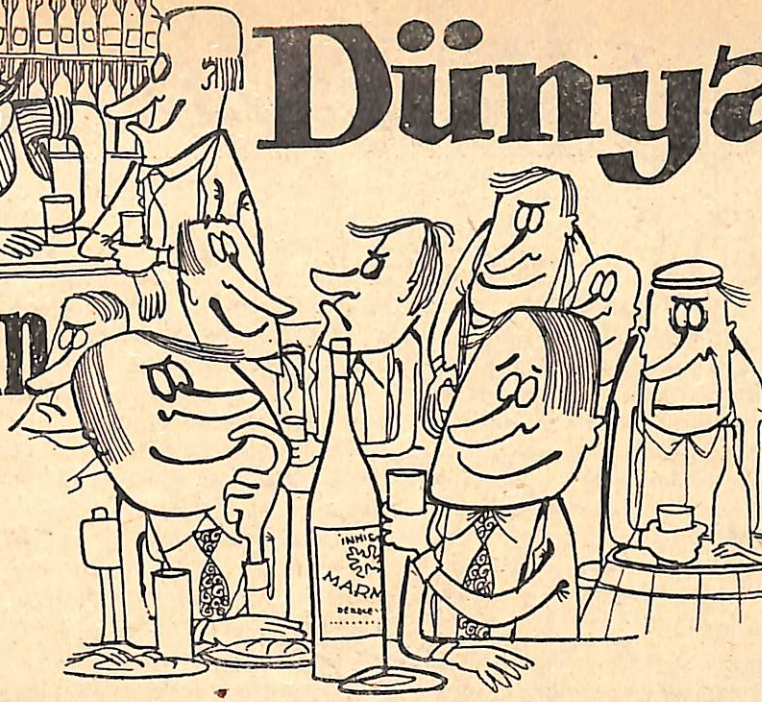
— Merhaba Hasan Bey! Nasılsınız?..

— Teşekkür ederim Nuri Bey...

Niçin daha özden olmuyoruz? Beyli, baylı konuşmıyalım aramızda.

— Nereye böyle Nuri?

— Evde sıkıldım, çıkıyordum dışarı. Ya sen nereye Hasan?

— Bilmem... Ev derdi, bunaldım.

Konuşa konuşa yürüyoruz. Büyük caddeye çıktık. Otomobillerin arkalarında kırmızı lambaların ışıkları, ıslak asfaltta titreşip uzayarak yankılanıyorlar. Sağlı sollu neon ışıkları yüzümüze parça parça, serin renkler serpiyor; bir sarıya bulanıyoruz, bir pembeye belenliyoruz.

Yan sokaklardan birine sapıyoruz, sonra soldaki ara sokağa kıvrılıyor; kapkaranlık bir sokak... Yağmur da hızlandı.

Soldan bir kapı açılıyor. Kapının açılması ile, ıslak karanlığa koyu gri, ısıklı ve sıcak buğulu bir duman fışkırıyor. Bir adam çıkıyor kapıdan sallanarak... Öksürüyor, tükürüyor yere, sonra duvarın dibine işliyor.

O kapıdan biz giriyoruz. Anason kokusu, şarap kokusu, ıspırto kokusu, balık kokusu, ter kokusu, sovan kokusu, pipo, sigara dumanı birbirine karışmış.

— Çoktan beri böyle bir yere gelmek isterdim Nuri...

— Ben de... İnsan arada bir, yabancı yerde, dertlerini unutmak. Rakı mı içeceğiz?

— Sen bilirsin?..

Buradakileri tanımazsın. Ben de tanımam ama, beşinci kadehlı yuruladıktan sonra onları tanımağa başlarım. Şu lacivert elbiseli, kır saçlı adam var ya... Sağ dirseğini

tezgâha dayamış da yanındaki şişman, kırmızı yüzü adamla konuşuyor. İşte o, bir ecza laboratuvarında çalışır. Kazancı, eh, yerinde sayılır. Ama adamın derdi büyük. Karısından şüpheleniyor. Yirmi üç yıllık karısının, son günlerde baştan çıktığını biliyor. İstese karısını suç üstü yakalatabilir. Ama gelinlik yaşta kızı var. Kıza yazık olacak, «Falanca karının kızı» diyecekler. Kırk iki yaşından sonra karısı azdı. Adamın anlatıldığı dert değil... Dertini unutmak için buraya gelmiş.

Şu masadaki üç kişiden, yumruğunu masaya vurarak konuşan bir balıkcıdır. İlk karısı iki çocuğunu evde bırakıp kaçınca, adam ikinci defa evlenmek zorunda kaldı. İkinci karısı hain bir üveği ana oldu. Her akşam çocuklardan şikâyet eder. Kadını memnun etmek için çocukları azarlar, döver. Çocuklar ağlayınca da pısmalık duyar, karısına bahtırır. O zaman da kavnanaşı fervadı basar, düşer bavlılır. Her gece böyle... Balıkcı bu derdi çekmemek için buraya gelmiş.

Yakası yağlı pardedisi ile oturan, küçük bir dükkânda kunduracılık yapar. Bonosunu ödemedi, dikiş makinesi yarın haczedilecek.

Kırmızı yüzü, burnunun ucu morarmış adam, malîve tahsil şubesinde memurdur. Rüşvet de aldığı halde evini geçindiremiyor. Yirmi altı yaşına geldiği halde evlenemiyen

yen kızı, giyim kuşam ister. Karısı söylenir, kızı söylenir. Oğlu da okulu bıraktı, beceremedi...

Cavlak kafalı adamın, sinirli, geçimsiz bir karısı var. On dört yıldır çocukları da olmadı. Adam dertlerini unutmak için buraya gelir.

Gözlüklü adam emeklidir. İki kızından biri... neyse... asıl derdi, üst kattakilerden; dört tane yaramaz çocukları var, tepesinde tepinir dururlar. Dayanılır gibi değil...

Meşin kasketli, ayın ortası oldu, evin kirasını veremedi. Odun da alamadı, sobası yanmıyor.

Şuradaki şofördür, trafik memuru bugün elli lira ceza yazdı. Ehliyetini de aldılar.

Hepsi dertli işte. Dertlerini unutmak için buraya gelmişler.

İstersen, dertlerinden kurtulmak için kendilerini evlerinden dışarı atan bu insanların, şimdi burada neler konuştuklarına kulak verelim.

Çocuğu olmıyan adamla, karısının kırk iki yaşından sonra ihaneğini bilen adam, Marilyn Monroe'nun derdine düşmüşler:

— Ben Marilyn Monroe'ye daha çok acıdım.

— Hiç de değil... Karının dördüncü kocası birader.

— Olsun. Öyle kariya helâl olsun, dört koca bile az...

— Ben kocasını haklı buldum. Herif bir kere profesörmüş. İngilizceyi yutmuş, ana dili gibi biliyor-muş.

— Çocuğu olmuyor yahu... İngilizce bilince ne lâzım gelir?

— Herif çocuk istemiyor. Zorla mı?.. Çocuğu olmıyan adam değil, karısı...

— Yoo... Sen yanıyorsun. Marilyn'in çocuğu olmaz mı be?.. Öyle kadının nasıl çocuğu olmaz... Vallahi isterse beser beser doğurur. Ama o erkek nerede?..

— Havır, kadının çocuğu olmuyor.

— Yahu, çocuğu olmıyan Şahin eski karısı. Sen Şahin karısı ile, Marilyn'in kocasını birbirine karıştırdın... Ben kadına acıyordum.

— Kadına boş ver. Asıl acınacak olan herif...

Bir vatandaş kendisini jiletle ameliyat etti. (Gazeteler)

YAZISIZ

Şoförle kadın berberi kalfası öyle dertliler ki...

— Çesman asılmıyacaktı kardeşim... Öyle adam asılmaz.

— Asmadılar ki...

— Ne yaptılar ya?..

— Elektrik sandalyesine oturttu-lar.

— Daha iyi söyledin ya...

— Yahu, herif gangster...

— Onu bunu bilmem... Hırsmıdan ağladım vallahi. Gözümlü uyku tutmadı.

Emekli ile maliye memuru, Hindistan'ın derdine düşmüşler:

— Şimdi yani Hindistan'ın bu yaptığı doğru mu?

— Doğru tabii. Evvelâ zatiâliniz, Hindistan'ın siyasi vaziyetini bilmiyorsunuz? Hindistan'da dört fikir cereyanı vardır: İdealistler, natiralistler, nötralistler, ve Kemalistler...

— Demek orada kemalistler de var...

— Var tabii... Çünkü Hindistan bizi örnek aldığından orada da Kemalistler vardır.

— Kemalistler keman çalıyor mu?

— Keman mı?.. İstiyen keman çalar, istiyen çalmaz. Kimse karışamaz. Bu nötralistler diyor ki, biz diyor, dünyada diyor...

— Ama Keşmir meselesinde....

— Keşmir meselesi başka, o ayır...

Başka bir konuşmaya kulak verelim:

— Ben Şahın yerinde olsam, Cumhuriyet'i hemen ilân ederim. Bak o zaman gör, ömrünün sonuna kadar Cumhurbaşkanı olur.

— Erkek çocuğu olmadan söyle-sen doğru... Ama şimdi adamın çocuğu oldu. Şah, çocuğunun istikbalini düşünüyor...

— Yooo... Birader, artık Şahlık, padisahlık, kiralık mirallik kalmadı dünyada... Madem çocuğunun istikbalini düşünüyor, öyleyse o da «Oğlumu da benden sonra reisicumhur yaparsanız, ben de Cumhuriyet ilân ederim» diye şart koşsun...

— Olmaz ki kardeşim... Çocuğun ilerde nasıl bir çocuk olacağı sınıdiden kestirilemez ki... Belki, Allah göstermesin çocuk, bir de bakmış-sın meselâ...

Sunların derdi de Çin'deki kalabalık:

— 700 milyon Çinli birader. Mühîş açlık var. Bu kadar insana ekmek değil, hava bile yetmez. Günde bir kere derelerden su içseler, dereler kuruyormuş...

— Vah vah vah... Yazık...

— Amerika yardım ediyor yoksa... etmese...

— İnsanlık vazifesi tabii...

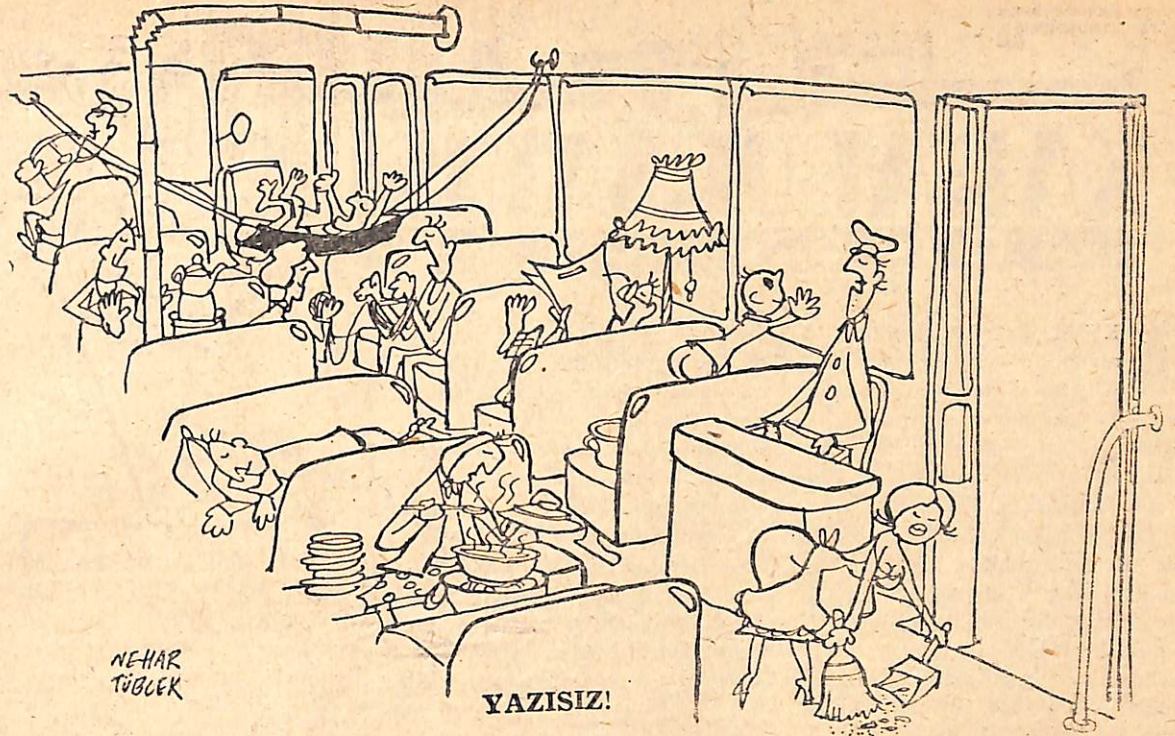
— Yok yahu, ne insanlığı?.. Bu Çinlilere sarı tehlike diyorlar ya... Bunlar Avrupa'ya yürüse de, Avrupalıların suratlarına tu tuu, diye tükürseler, tükürükle boğarlar. Anladın mı? 700 milyon.

— Vay anasını... Kanun çıkartıp evlenmeyi yasak etmeli.

Sunlar da dünya politikasına düşmüşler:

— Zirve toplantısında çok yanlış

İ. E. T. T.: «Otobüsler evinizdir» diyor...

NEHAR
TÜBÜK

YAZISIZ!

yaptılar. Bizim taraf işi daha sert tutsaydı meselâ...

— Sertlik sökmüyor.

— Sökmez mi? Sertlik dalma söker.

— Sertlik sökmüyor, sökülüyor. Çünkü dolar, günden güne düşüyor. Dolar düşünce, sen istediğin kadar sert ol. Anladın mı? Hani herife adın ne demişler de, Mülâyim demişler... İşte o hesap...

— İngiltereyi grevler bitirdi... Yoksa İngiltere...

— Efendim De Gaul haklı... Neden haklı?..

— De Gaul hiç bir zaman haklı olamaz. Cezayirli Mülâman...

— Rica ederim, din işi ayrı, dünya işi ayrı, ticaret ayrı, turizm ayrı, arkadaşlık başka, vazife başka, değil mi ya...

— Orası öyle. Velâkin bu Cezayir ne istiyor Fransa'dan?

— Fransa Cezayire «Sen benim-sin!» diyor. Cezayir de, mademki seninim, öylese bana atom bombası ver» diyor.

— Versin...

— Veremez. Çünkü kendisinde yok.

— Amerika'lardan alıp versin.

— Nasıl versin birader, Cezayir-liler atom bombasını aldılar mı, Fransa'nın tepesine atacaklar.

— Peki, ne olacak?

— Orasını Allah bilir...

— Dört büyükler hele bir toplansın...

Başkaları Amerika'nın derdine düşmüşler:

— Malum ya, Amerika'da iki parti olduğundan...

— Amma yaptınız, koca Amerika-da iki parti olur mu?

— Ya kaç parti olur?

— Ne bileyim ben? Bizde bile iki parti az geldi de hükümet «Üçüncü parti kurulsun!» diye emir çıkardı. Amerika kaç milyon?

— Dört yüz milyon vardır.

— Gördün mü? Dört yüz milyon.

İki partiyle olur mu? En azından yirmi parti vardır. Amerika bolluk bir yer kardeşim. Adam başına iki otomobil düşüyormuş.

— Senin aklında bir kere yanlış kalmış. Otomobil başına iki adam düşüyor...

Gelelim kendi derdimize...

— Nuri kardeşim, neden konuşmuyorsun?

— Şu dünyanın halini düşünüyorum da... Bak birader, Almanya'yı ikiye ayırdılar. Bu doğru mu yanlı?.. Düşünüyorum, düşünüyorum da, deli olacağım geliyor.

— Benim görtüşüme göre Almanya meselesinde...

— Sizin görüşünüz yanlış... Çünkü...

— Müsaade ederseniz...

— Efendim Almanya...

— Hayır... Önce şu var ki, Almanyanın...

—

—

— Saatiniz kaç Hasan Bey?

— Oooo... Bire geliyor..

— Neredeyse sabah olacaktı...

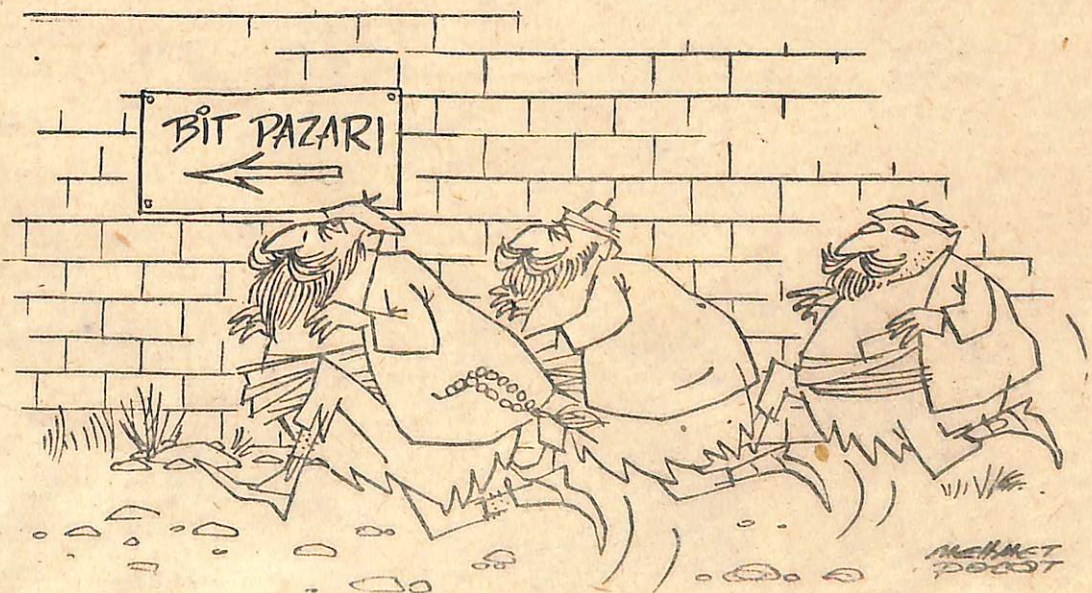
Çıkalım mı?..

— Çıkalım...

Nasıl, birazcık dertlerinizi unut-tunuz mu?

Aziz NESİN

D.P. malları satışa çıkarılacak. (Gazeteler)

YAZISIZ

KARABORSACISI

ADNAN VELİ

AKŞAM Beyazıt camii'nde, te-ravîh namazından sonra, bü-yük bir mevlût okutulacak, mevlûda İstanbul'un en tanınmış hâ-fızları ve mevlidhanları katılacak-lardı. Bu yüzden, İstanbul'un Top-kapı, Edirnekapı, Fatih, Eyüp, Ak-saray semtlerinden kabileler halin-de Beyazıt camiine bir akın baş-lamıştı. Akşam namazının cemaati boşaldığı halde, camiin içi hâlâ do-lu sayılırdı. Saat altı olduğu vakit, kalabalık daha da arttı. Büyük sü-tunların diplerine varıncıya kadar her taraf doldu. Buna rağmen cam-ie akın edenlerin ardı arkası ke-silmiyordu. Yatsı namazı başlama-dan önce de, içerisi tıklım tıklım doldu. Ondan sonra gelenler, ka-pı ağızlarına birer hasır sererek üs-tüne oturmaya başladılar. İstanbul-un en yanık sesli, en tanınmış mevlidhanlarının bu mevlûda katı-lacağı günlerdenberi ilân edildiği için, Cami karaborsacısı İmansız Kâmil de, o gün gündüzden tertibatını almış, hazırlıklarını tamam-lamıştı.

Cemaat, camiin kapılarından taş-a-cak hale geldiği zaman, İmansız Kâmil meydana çıktı. Kapının dı-şında, şaşırmış vaziyette etrafa ba-kınan bir kadın gurubuna doğru yü-rüdü. Siyah başörtülü, yeldirmeli,

şişmanca, yaşlı bir hanıma sokul-du. Hafif bir sesle:

— Mevlûda mı geldiniz Hemşire hanım?.. dedi.

Kadın, adamı şöyle bir süzdü. Bi-raz da ümitle:

— Ah, geldik ama kardeşim, de-di, yer bulamıyoruz ki...

— Yaaa... Biraz geç kaldınız.

— Hem de nereden kalkıp geldik, bir bilsen... Ahsen hanımlar Kazlı-çeşme'den geliyorlar. Letâfet hanım Etyemez'den geldi. Bu tazecik de... Sizin mahalleye ne deniyordu kar-deşim?..

Kadın, biraz utangaç, cevap ver-di:

— Hasan Halife mahallesi...

İmansız Kâmil başını salladı:

— Yazık... Dünyanın öbür ucun-dan kalkıp gelmişsiniz. Dışarısı da enikonu ayaz...

— Hiç sorma kardeşim. Hele ben bu gece Hafız Celâl'in sesini dinli-yemezsem, vallâhi gözüüm açık gider. Ama ben söyledim. Bu hanımlara dünden tenbih ettim. «Elinizi ça-buk tutmazsanız, kabili yok yer bu-lamayız» dedim... Elâlem ikindiden gelip oturuyor böyle yerlere... Kim kaçırır böyle mevlûdu?..

İmansız Kâmil, kadına biraz daha sokuldu:

— Hemşire hanım, sen muhak-kak içeriye girmek istiyor musun?

— Aaaaa, istemez olur muyum kardeşim?.. Dünyanın yolunu tepip gelmişiz buraya... Ben de isterim, öbür hanımlar da isterler.

— Valla bilmem ki nasıl yap-sak?.. Ben hayır işini seven bir a-damım ama, siz de hayırı seversin-ziz herhalde...

— Helbette... Müslüman kısmı ha-yır sevmez mi?..

— Öyleyse, beni dinle hemşire hanım. Cenabı Allahın bu ayazında, kapı dibinde mevlûd dinlenmez.. Madem buraya kadar geldin, içeri-ye girip rahat bir köşeye iliş de, hem iliklerin ısın, hem de bir se-vap işle, öyle değil mi?..

— Ah kardeşim, ilişeyim ama, na-sıl ilişeyim?..

— Dedim ya sana bir hayırımız dokunsun diye... Ben sana içerde münasip bir yer bulursam ne vere-bilirsin?..

— Ne mi verebilirim?.. Dua ede-

rim sana kardeşim...

— Dua ile olacak iş değil hemşire hanım. Ben madem sana bir hayır işliyeceğim, sen de onun altında kalmazsan münasip olur...

— Nasıl altında kalmıyayım?..

— Yani, senin anlıyacağın, anala-rı geçen kandilde ölmüş üç tane ye-tim evlâtlığım var. Onlara bu kış kıyamette bir battaniye almayı zih-nime koydum. Hem Cenâbı Allah indinde sevap olur, hem de yetimler ısınır. Sen iki buçuk lira verir, bir sevaba girersen, ben de sana içerde bir yer uydururum...

— İki buçuk mu dedin?..

— İki buçuk... Şimdiki zamanda iki buçuğun ne emniyeti var yani?..

— İyi ama, bakalım hafızlara ya-kın bir yer mi?..

— Yakın. Hafızların tam önüne rastgeliyor. Bizim akrabalarından bi-rinin oğlu orada oturuyor. Onu kal-dırır, seni oturturum oraya...

— Haaa bak, o olur. Ama bu ha-nımlar ne olacak?..

— Onlar da bir hamiyet işi işlerler se, onlara da bir kolaylık yaparız..

— Peki, onlar ne verecekler?..

— Valla, mürtüvete endaze ol-maz. Ben, en öndeki yerleri iki bu-çuğa veriyorum. Ama müslüman di-ni âşikâre.. Şayet ki iki buçuk bi-raz fazlaca gelirse, arka tarafta, ikinci mevkide münasip bir yer uy-dururuz onlara da...

Ahsen hanım söze karıştı:

— İkinci mevkiyi kaç veriyor-sun evlâdım?..

— İvi bir direk dibi var valde ha-nım.. İki lirava bırakayım sana...

— Direğe pek sokulmıyayım efen-di oğlum.. Dün gece romatizma sancısından gözümü kırpmadım..

— Direk dedikse, taşın üstüne ot-urtacak değiliz seni... Direkten bir arşın uzaktasın... Altın da hasır...

Ahsen hanım arkadaşına döndü:

— Sen ne yapacaksın Fetanet Ha-nım kardeşim?..

İmansız Kâmil, onun cevap ver-mesine meydan kalmadan atıldı:

— Onun da bir kolavını bulaca-ğız elbet... Ona da, soldaki büyük avizenin altında, bir halı ucu ve-receğim. Sıcak sıcak oturur..

— Kaca olacak onunki?..

— Hafızlara çok yakın yer orası... Onu da iki buçuğa bırakalım bari...

— Ama, iki buçuk da çok artuk... Bir buçuğa veriver orasını...

— İdare etmez hemşire hanım... İdare etse, kırar mıyım seni?..

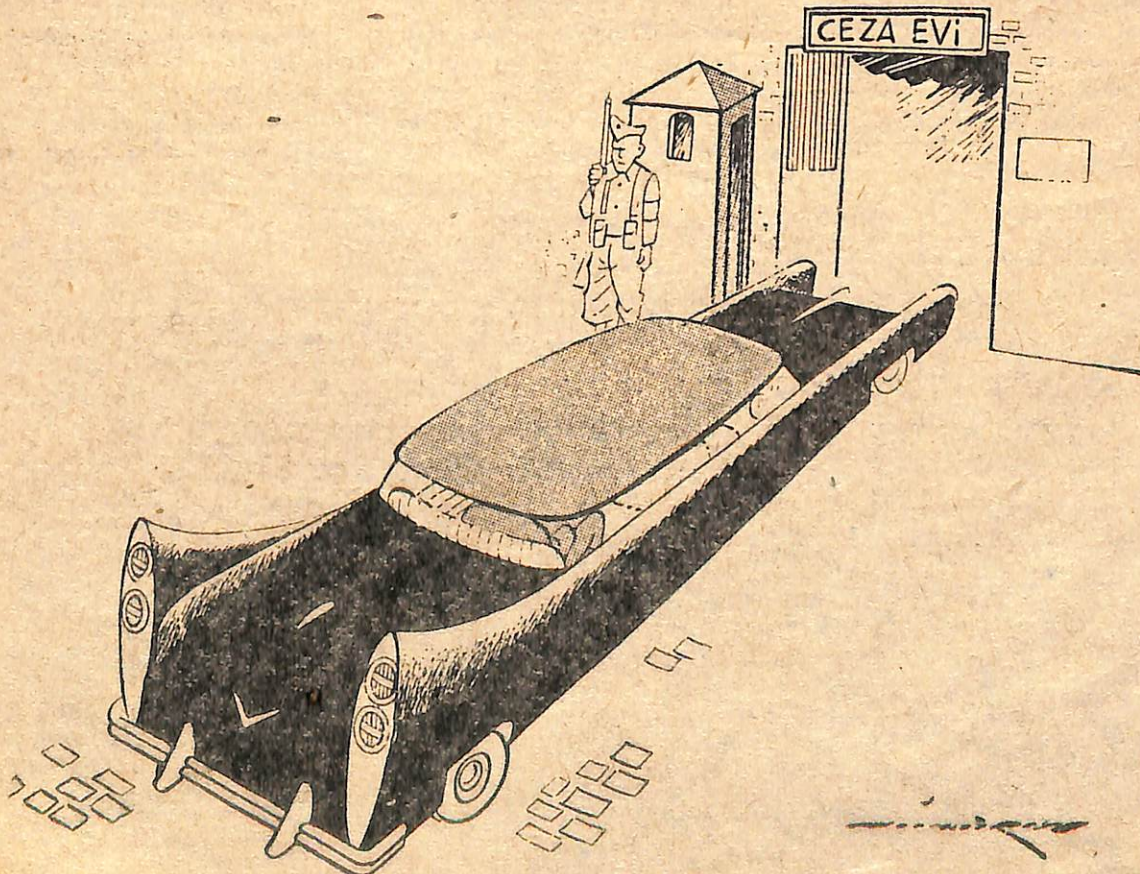
— Canım, bunun idare etmiyecek nesi var?.. Sermavesi neymiş?..

— Sermavesi yok, yok ama bizim bacanak kalkmış. Nuh Kuvusu'ndan mevlût dinlemiş gelmiş buraya... Şimdi onu oturduğu yerden kaldı-rınca, herif buna içerlemez mi ya-nı?..

— O, arkada da olsa, erkektir, na-sıl olsa dinler... Haydi iki liraya uy-duruver sen şu işi...

— İkiye olmuş olsa seni kırmam... Ramazanda daima birbirimize lâzi-miz... Düşün, tasın, ona göre cevap ver bana... Çünkü şimdi namaz baş-layınca, kalabalığın arkası sökün e-decek. O zaman beş kâğıt da ver-sen fayda yok... Zaten on dakika

Resmî arabaları hususî işlerde kullananlar hapis cezası görecektir. (Gazeteler)

Son yolculuk!

sonra gelen, öyle bir yere on kâğıdı bile, haydi haydi verir...

Ahsen Hanım Fetanet'i yeldirmesinden çekti. Ötekiler de ona sokuldular. Aralarında biraz fiskos ettiler. Neticede, bozuk para çantaları meydana çıktı. Yalnız Ahsen Hanım, parayı mendilinin içine düğümlemişti. O, mendili çözerken, Kâmil de göz ucuyla onlara bakıyordu. Paraları peşin alıp cebine yerleştirdikten sonra:

Ayakkabılarınızı çıkarın da peşimden gelin, dedi.

Caminin içi, gerçekten mahşer gibi kalabalıktı. Kadınlar kısmında hiç yer kalmadığı için cemaatin arka taraflarında gene bir miktar kadın oturuyordu. İlk kenardan yürüyüp erkek saflarının en arkasına kadar geldiler. Yandaki direklerden birinin dibine gelince, İmansız Kâmil, erkek saflarıyla kadın saflarının bittiği yere oturmuş, 15 - 16 yaşlarında bir çocuğu omuzundan dürttü:

— Hişşt, Muhittin.. Kalk ulan oradan.. Fırıl dışarı...

Çocuk kalktı. Kâmil kadına fısıldadı:

— Buyur valde... Allah kabul etsin.. Allah ne muradın varsa versin..

Kadın oturdu. Halinden pek hoşnut olduğu anlaşılıyordu. Kâmil, sonra, ötekileri de yerlerine götürdü:

— Hişşt... Kalk ulan oradan Cemal... Çık dışarı!

Ötekinin yanına gelince de öyle yaptı:

— Bana bak Remzi!... Cehennem ol dışarıya... Hemşire hanım oturacak oraya.

Çocuk, yay gibi yerinden fırlayıp dışarıya çıktı...

İmansız Kâmil, müşterilerini yerlerine yerleştirdikten sonra, tekrar cami kapısına gelip yeni müşteri gözlemeye başladı. Erkeklerle olan aksatmaları daha fazla kâr getiriyordu.

Yatsı namazı bitip de teravih başlayacağı zaman, içerden dışarı çıkardığı irili ufaklı otuz kadar çocuk, Sahafılar Çarşısına açılan kapının ağzında toplanmıştı. Kâmil, bunları sıraya dizip hepsinin avucuna birer lira sıkıştırdıktan sonra:

— Şimdi Cehennem olun, haydi.. dedi... Yarın saat onbirde Eyüp'de Kâzım'ın kahvesinde toplanacaksınız. Eyüpte cuma namazı var... Bir taneniz gelmezse, topunuzun iflahını kesirim veletler. Haydi, yallah...

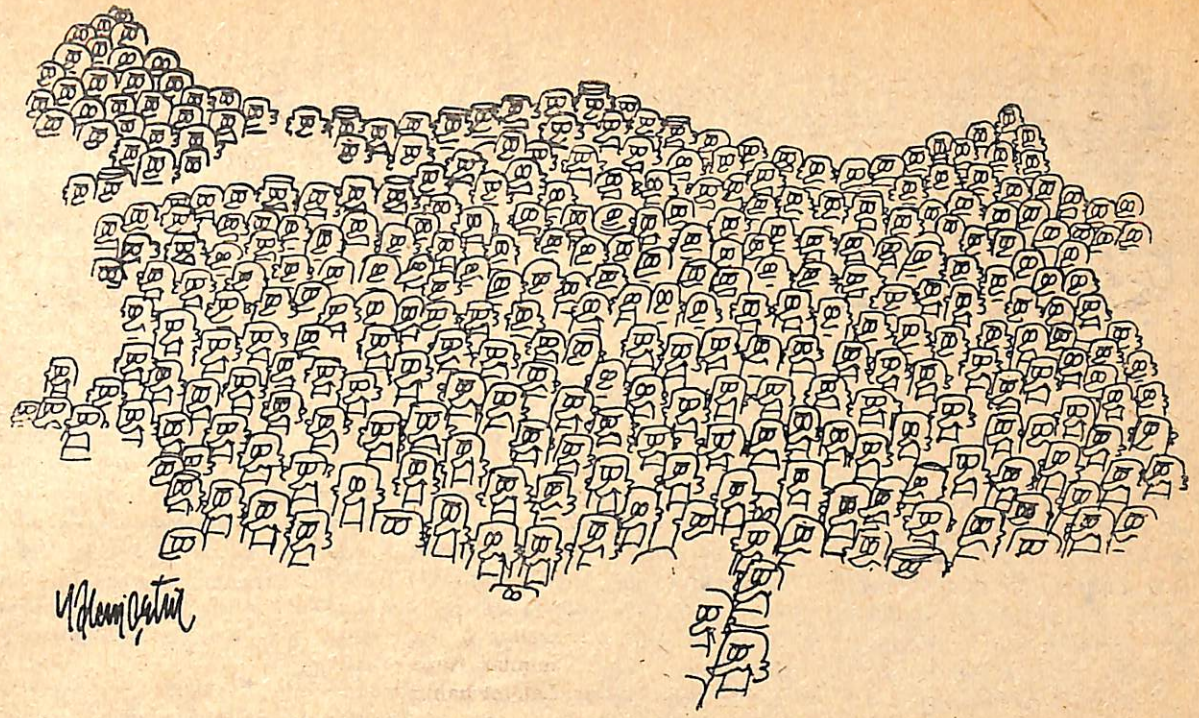
Çocuklar dağılırlarken, Kâmil de elini cebine atıp kendisine kalan parayı saydı. 50 lira 40 kuruş toplamıştı. Ağır ağır Gedikpaşa'ya doğru yürüdü..

İspiro'nun dükkânından içeri girip tezgâhtaki Çolay Yani'ye seslendi:

— Yanâki... Bir ufak şişe gönder bu tarafa... Bir de, kâğıtta pastırma yap... İki dilim lâkerde kes.. Maden suyu da yolla...

Sonra kendi kendine mırıldandı: — Şu Cenâbı Allahın büyüklüğüne bak be birader... Herkesin rızığını muhakkak veriyor!...

Adnan VELİ

İşsizlik konusunda toplantı yapıldı. (Gazeteler)

Devlet kuşu

Yassıada'dan tahliye edilen biri, oradaki anılarını bir gazeteye yüksek fiyatla satmış. Yassıada'dakilerin ne gibi ilginç anıları bulunabileceğini ben kendim hiç düşünmedim. Ama elin adamı sinekten yağ çıkarır birader, belli mi olur? Belki tiraj arttıracak bir yanı vardır bu anıların...

Bu bir yana, bunu duyan yazarlardan biri:

— Ah kafa, kafa, kafa!

Diye kafasını dövüp durmağa başlamış.

Sormuşlar:

— Ne dövüyorsun kafanı?

— Ne dövmüleyim? demiş yazar.

Kafa değil, kuşkonmaz mübarek. Bu kafaya devlet kuşu mu konar? Yıllardır yazar çizeriz, daha karımızı doyuramıyoruz. Elin adamı üç gün misafir kaldığı yerdeki anılarını satıyor, bizim yıllarca kazanamıyacağımız paralara konuyor kardeşim. Nasıl dövmezsün bu kafayı?

BALKONDA OLMAK...

Ankara'da İonesco'nun Gergedan'ı oynuyor. Perdede ters yönlerde iki koca gergedan. Kabuklu - kabuklu, zırhlı - zırhlı gergedanlar... Perdede gergedan var diye hayvanat bahçesini göreceksiniz. İonesco bu, hayvanat bahçesi bekçisi değil!.. Bir jiu-jitsu ustası gibi, adamı, pardon toplumu, daha doğrusu toplumdaki bazı kişileri kaldırıp kaldırıp yere vuruyor. Hem de en nazik yerlerinden tutarak...

Sahne öyle hazırlanmış ki, bir pencere de salona bakıyor. Oyun süresince kişiler gergedanlaşıyorlar. Sokaklar gergedan dolu. Tek boynuzlu, çift boynuzlu, ama mutlaka

boynuzlu gefgedanlarla... Oyuncular zaman - zaman salona bakan pencereye gelip, sokağı gösteriyorlar.

— İşte, işte bir sürü daha! Bir sürü gergedan!

— İşte, hem de çift boynuzlu!

— Evet evet, tek boynuzlu!

Seyirciler kahkahadan kırılıyorlar. Hele kadınlar çılgık çılgına gülüyorlar.

Oyunculardan biri yine salona bakan pencereye geldi ve:

— İşte, diye bağırdı, bir sürü gergedan! Hepsi de boynuzlu!

Yanımdaki arkadaş kolumu dürttü:

— Ulan, iyi ki salonda değiliz be! İyi ki balkon almışız biletleli!..

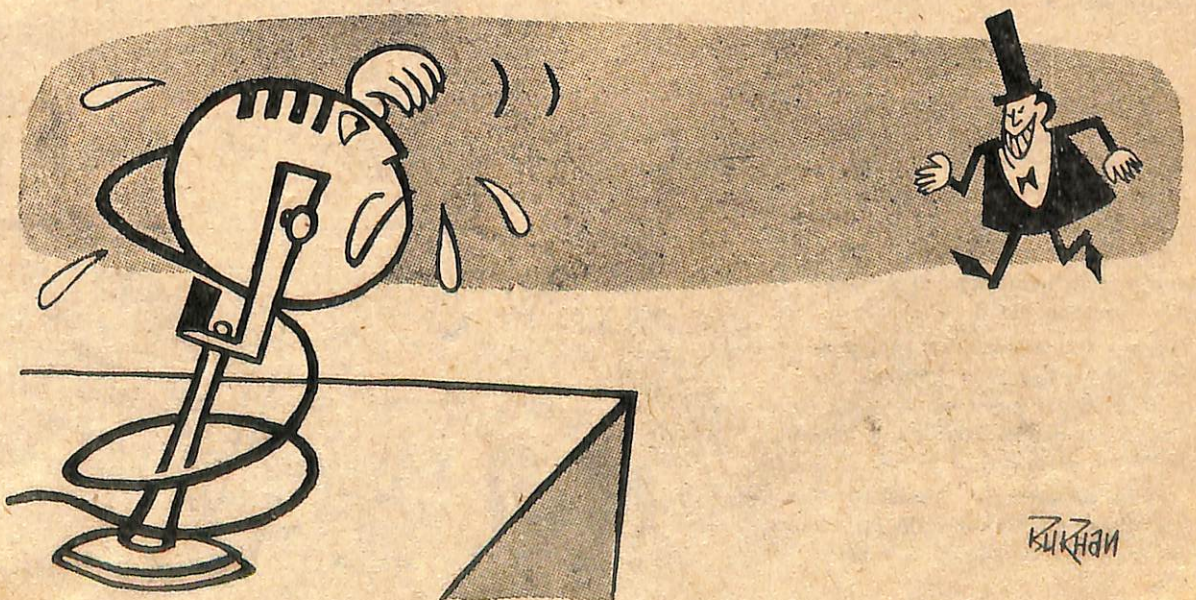
Sokrat'tan al!

Demokrasiye doğru hızlı adımlarla ilerliyoruz. Dileriz ki, hiçbir engel çıkmadan kavuşalım. Bu gidişte Demokrat partinin -hani şu merhum Demokrat partinin- çok büyük rolü olduğu yadsınamaz.

Ne demiş Sokrat?

— Ben terbiyeyi terbiyesizden öğrendim...

Siyasi faaliyete izin verildi. (Gazeteler)

Mikrofon — Eyvah, geliyor!...

Ankara Mektubu

NİMET ARZIK

Sevgili okuyucularım,
Ne tuhaf oluyor küçük şehirler. Bir hava hâkim herşeye, iki değil... Çalışma o havaya göre, konuşma o havaya göre, eğlenme ona göre, aşk ona göre, meşk ona göre, şaka ona göre, ciddiye ona göre... Bir zamanlar «Millet Birlik» in etrafında dolanıyorduk. Şimdi Kurucu Meclisin... Anladık, şiddetle tarihî olaylar içine dalgınız, nah buraya kadar... Amma başka şey de var dünyada... Yok mu?... Bunu deyip, ben de «Kurucu Meclis, Kurucu Meclis» diye yazılar döşeneceğim, sizleri ve kendimi yıldırıncaya kadar...

Zavalı Fatih!

Uzaktan gelen bir Büyükelçi, eski Venezuela diktatörü Jimenez'den (boğazınızı kazıya kazıya okuyun) bahsediyordu. Ama bu Cenubi Amerika ne sinematografik yer, rengiyle, papağanıyla, ihtilâliyle, gürlütüsüyle, gümbürtüsüyle, romanlarda bile bulunmayan fiyakalı amiral isimleriyle: Amiral Rodriguez Salvador, binbaşı Alonzo Pertile... (atıyorum amma böyle isimleri!)

Jimenez, oyunu kaybedince:
— «Çekil güle güle git efendi, gönlün nereye dilerse» demişler...

Büyük Elçi şunu ilâve etti:
— «Zaten rahat bir ömür sürecektir kadar parası vardı haricte: 350 milyon dolar... (Yanlışlık yok sevgili okuyucularım, 350 milyon dolar!)

Odada bir büyük tüccar dayanamadı, ve büyük bir samimiyetle:

— «Yahu» dedi, «Meğerse biz gadrediyormuşuz Fatih'e... 350 milyon dolar!... Adamakılı gadrediyormuşuz oğlana!...»

Davet

Şaka kaldırdığı için yazıyorum. O tarafı var Kasım Gülek beyin. Başka tarafları da var yaaa! Nedense tutumluluğuyla meşhur. Elbette bir sebebi olacak bunun.

Bir zamanlar köprüyü geçenlerden 20 para alınmış. O zamanki yirmi para bu, lâf değil!...

Kasım Gülek tahsilden yeni dönmüş. Bir arkadaşıyla köprüyü geçecekler. Gülek gayet ciddi:

— «Seni, demiş, köprüyü geçmeğe davet ediyorum!...»

Sonra cebinden bir kuruş çıkar-mış ve bu mümtaz davetin icabını yerine incellik, cömertlikle getirmiş.

Yakıştırma da olsa hikâye şirin, değil mi?...

Kurucu Meclis

Gene gittik... Daha çok gidip geleceğiz... Artık umumi havadan geçtik teferruata daldık. Endişe şuydu endişelenenlerde: «Mütecanis olmayacak bu Meclis, nasıl anlaşacaklar, nasıl çalışacaklar?...» Hummm!... Anlaşma bizde izdivahta bile aranmaz... Çalışmaya gelince... İsterseniz fikrimi söylemiyeyim... Yalnız o «mütecanis değil» dediklerinden o kadar ürkmeyinler. Benzeşmeğe başladılar bile... Demin gazeteciler tribününden salonu dikizliyordum. Ekrem Alican'la, Muharrem Kızıloğlu, konuşa gülüşe girdiler... Aaaa yirmi sene beraber yaşamış çiftler gibi benziyorlardı birbirlerine... Halbuki görüşüşlerinde, formasyonlarında, yaşayışlarında hiçbir bağ yok yakından uzaktan... Yürüyüşleri aynıydı, sallana salına, herşeyden önce karın nahiyesini öne süren bir yürüyüş... Diğer üyeler de giriyorlardı, onlar da öyleydi... Benzeşme demek yürüyüşten başladı, başka şeylere de çabuk yayılır!

Dayanıklı vatandaş!

Hiç düşündünüz mü şu sırada memleketin en dayanıklı vatandaşı kim diye?... Düşünmeğe bile lüzum yok: Suat Başol... Düşünün, sabah-tan akşama kadar önünden on yıllık

koca bir devri geçir. Sor, sıkıştır, kıstır, dinle... Müthiş bir «performance» ister... İşin en şirin tarafı da nedir biliyor musunuz?... O öyle didine dursun, bizim hanımlar koskoca bir devrin muhakemesi yapılrken neye en çok takılıyorlar dersiniz?... «Evlâdım, ne güzel favorileri var!...» Böyle hafiflikler olmasa zaten şu kurşun gibi ağır dünya ezer insanı!

Nâdir Doğan!

Gene şaka kaldırdıkları için yazıyorum:

Ankara'da genç gazetecilerle konuşuyordum son olaylar ve patronlar üstüne... Yağma yooook, hepsini yazar mıyım hiç?... Yazarım ya... Ama ben yazırım, Akbaba çizer!... Sade bir tanesini, en tatlısını size de fısıldayım: Sıra Cumhuriyet'e gelmişti. Sordular:

— «Onlar nasıldır?..»

— «Haaa» dedi, biri domuz domuz gülümsüyerek, «çok şükür ikisi de nâdir doğan'dır onların!»

Yamyamlar!..

Yamyamlar birbirlerini yiyorlar. Biz de!... Yalnız onların yeme tarzları daha sıhhi, daha dürüst, daha esaslı, ekseriyetle... tevazudan yiyorlar... Geçenlerde bir rahibin bennini yemişler. «Aklımız kıt belki a-

kıllı bir adamın beynini yersek a-kıllanırız» diye!... Biz böyle sebepleri düşünüyor muyuz birbirimizi yerken?... Meselâ Celâl Bayar, bunun için mi yemek istedi İnönü'yü!

Biraz da kabahati yok mu efem?

Yassıadadakilere kuyrukları ateş püskürüyorlar... Bu sefer suçu C. H. P. ye değil, yargıçlara falan yükleyerek: «Bu kadar da ince elenip sık dokunur mu?» diye... Bir türlü sual de beğendiremiyoruz kendilerine, şahit de!... Kimi beğendiremiyor acaba? Şahitlerden Kasım Gülek'i mi?... Ada sâkinlerinin hepsi suçsuz onlarca... Geçen gün biri dayanamadı, ataklarıyla bizi sindiren (bizim sinmekten başka yaptığımız yok. Hep başkaları cart curt eder) bir Yassıadazedeye şu hikâyeyi anlattı:

— «Bir hırsız bir ev sahibinin evini soymuş, soğana çevirmiş. (Burada bir mukayese yapmak istiyorum, vazgeçiyorum son dakkada... Tıpkı... Tıpkı... gibi...) Mahkemeye düşmüşler. Hırsızın avukatı öyle güzel konuşmuş, öyle güzel konuşmuş ki, herkesin iflâhını kesmiş kökünden... Bu adam kabahatli değildir demiş... Cemiyet suçlu... Onun içini dışına çeviren cemiyet... Ve cemiyetin kötülüklerini öylesine ballandırmış ki, dinleyiciler bile, mâsum bir adamı bu hale sokan ev sahibine düşman düşman bakmağa başlamışlar.

Hâkim, ev sahibine:

«Bir diyeceğin var mı?» diye sormuş olanca sertliğiyle...

— «Yok demiş» adamcağız süklüm püklüm, yok... Yalnız şu kadarcık, şu kadarcık efem, bir kabahatleri yok mu kendilerinin de diye tereddütteydim!...»

Biz de galiba o tereddüte şapmaktayız, o kadar kuyruklarını savura savura üstümüze üstümüze yürüyorlar ki...

Gene yazı çizi:

Hâlâ bekliyorum ki taşkın taşkın marşlar bestelensin, ateşli ateşli şiirler yazılsın, koyu kıvamlı piyesler oynansın olanlar bitenler hakkında... Büyük hadiseleri «terennüm» devri mi geçti?... Bu işin protokolü başka türlü mü işliyor?... Aradan yirmi otuz sene mi geçmesi lâzım eli kalem tutanın kaleme sarılmaları için, anlatın bana!... İhtilâl yaptık: Edebiyatını yapmıyacak mıyız?... Biz ya bir işin edebiyatını yaparız kendisini yapmayız. Ya kendisini yaparız edebiyatını yapmayız. Ben ikisini de istiyorum!..

YAZISIZ

Düdük sesleri!

BİZ, bu sözleri çok eskiden dinlemiştir. Yalnız biz değil, bizden öncekiler de, ninniye benzer bu sözleri dinleyerek hayata gözlerini yummuşlardır.

Bir gazete sahibi, bir dergi sahibi işe yeni başlarken, çalışacak yazarları, ressamı, düzeltmenleri, karikatürcüleri, işte hepsini toplar, aşağı yukarı hepsi de aynı kelimelerle şu güzel sözleri söylerler:

— Arkadaşlar biz bir aileyiz!...

Eh aile olunca... Çalışanlar ailenin kalkınması için elele verirler, canlarını dişlerine takarlar, iş saati demez, gece - gündüz demez çalışırlar, az aldık, çok aldık demez uğraşırlar, bunun sonunda o gazete, o dergi tutunur, günden güne satışı artar. Bu sırada patron «aile» sözünü hiç ağzına almaz. Aile unutulur. Bir zaman sonra, gazete ya da dergi çıktığı yüksek satıştan bin tane, iki bin tane, beş bin tane düşer. Hemen patronun aklına «Aile» oldukları gelir. Çalışanları toplar, onlara:

— Arkadaşlar, der, biz bir aileyiz. Aile olunca, ailenin her ferdi, ailenin başına gelen musibetleri paylaşmalıdır. Satışımız düştü. İşte hesaplar ortada... Mademki aileyiz...

Bu içli konuşmayı duyan çalışanlardan hiçbirinin aklına, sayın patrona:

— Ulan —çok affedersiniz, yeri geldi de söyledim— ulan, satış artarken aile değildik de, satış düşünce mi aile olduk?.. diye sormak gelmez.

Ya ne genir akıllarına? Söyliyeim: Ya maaşlar azaltılır, ya bir kaç kişi kadrodan çıkartılır, ya da daha büyük bir çaba ile çalışılır. Bunun sonunda, yine satış eskisinden bile artar. «Aile» olduğumuz yine unutulur. Gel zaman git zaman bu artan satıştan bin tane, iki bin tane düşer. Patron, hemen telaşla ailesini etrafına toplar:

— Arkadaşlar, işte hesaplar ortada... Satışımız eksilmiştir. Biz bir aileyiz arkadaşlar. Mademki aileyiz...

Yine bizim aklımıza:

— Ulan sayın patron, satış düşünce mi aile olduk? demek gelmez.

Ben yirmi yıldır bu aile dalaveresinin içindeyim. Ve her seferinde de, patronların «biz bir aileyiz» sözüne yürekten inanmış, esash enayilerden biriyim. Size rakam vereyim.

Haftada iki defa çıkan bir dergi 13 bin satarken girmiştım. O zaman biz dergide çalışanlar patronla «bir aile» idik. Derginin satışı 28 bin olunca ailenin dışına atıldık. Başka bir dergi 8 bin basarken, beni o ailenin içine almışlardı. Baskı 30 bine yükselince aileden olduğumuz unutuldu.

Satışı 14 bin olan bir gazeteye «biz bir aileyiz» türküsüyle girdik. Gazetenin satışı 40 bine yükselince, aileye fazla geldik.

Başka bir 16 bin satılış gazete, beni ailesi arasına kabul etti. Gazetenin satışı 180 bin olunca, müvellidülmâ gibi açıkta, ailenin dışında kaldım.

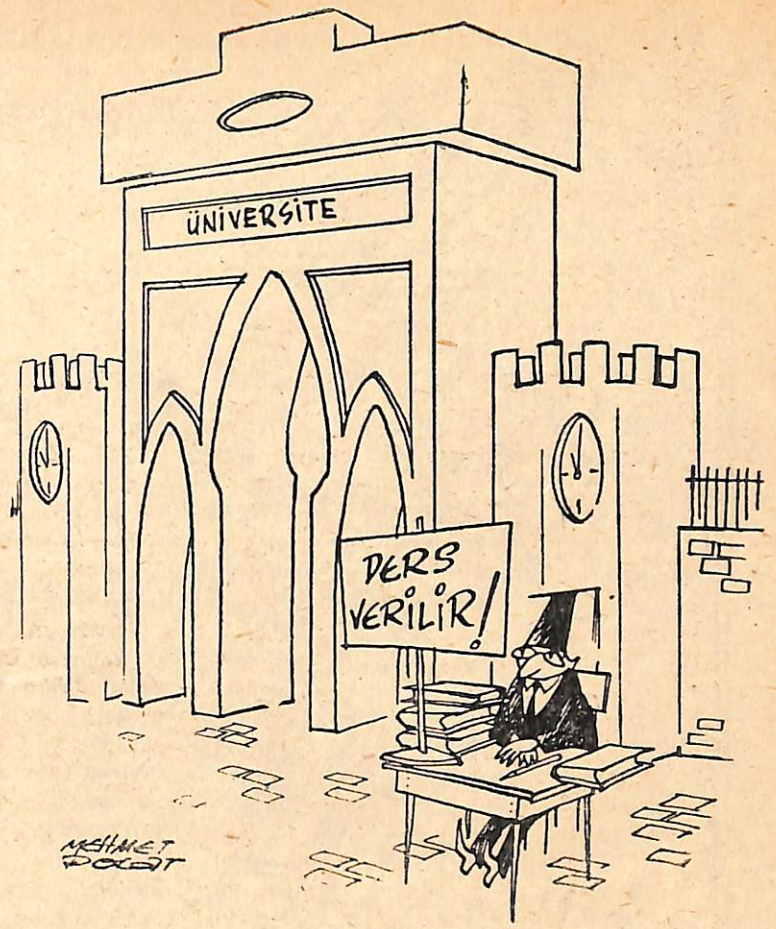
Ve bizimki nasıl halis bir enayiliktir ki, hâlâ bir patron bize:

— Biz bir aileyiz!... deyince, ağzımızın suyu akar, parlayan gözlerimizle bel bel bakarak, bu sözlere inanırız.

Eh ne yapalım, Babıâli'nin fikir işçisinin kaderi böylesine bir inanmak... Şeyhül muharririn Mahmut Sadık da bunlara inanmış, sürünmesin diye Atatürk'ün mebus yaptığı Ahmet Rasim de buna inanmış, ölümden kurtulmak için bir ilâç iğnesi parasına roman yazmak zorunda kalan Mahmut Yesari de inanmış...

Siz, güzel Boşnak kızının hikâyesini bilir misiniz? Kaptan kıza abayı yakmış. Vapur limana gelince, kıızı kamarasına sokmuş.

— Bak, İstanbul ne güzel!... diye kızın başını lomboz deliğinden dışarı sokmuş. Ve birden ipi çekip başlamış vapurun düdüğünü öttürmeye... Zavallı kız, bağırır, ama düdük sesinden fer-

YAZISIZ

yadı duyan kim? Çırpınmış, ama başını delikten içeri çekmek ne mümkün?.. İşte bu gürültüde olanlar olmuş!

Gel zaman git zaman, kız bir sabah İstanbul'da geziyormuş. Kabotaj bayramı imiş o gün. Saat 12 de bütün vapurlar, gemiler, motorlar bayram şerefine hep birden düdüklerini öttürmeğe başlayınca, köprüden geçen zavallı kız:

— Eyvah, diye bağırır, yine kaç kişinin ırzına geçtiler!...

Hikâye ayıpsa da, beni bağışlayın... Ne zaman patronlardan:

— Biz bir aileyiz!... Lâfını duysam, hemen elimi başıma vurur:

— Eyvah, yine kimbilir kaç basın işçisi mahvediliyor!... diye feryadı basarım.

Son günlerde basın patronları yine bu ninniye tutturdular:

— Biz bir aileyiz!...

Falih Rıfkı Atay:

— Biz, diyor, bir aileyiz, kardeş kardeş geçiniyorduk...

Ahmet Emin Yalman:

— Biz, diyor, bir aileyiz, baba - oğul gibi geçiniyorduk...

Safa Kılıçoğlu:

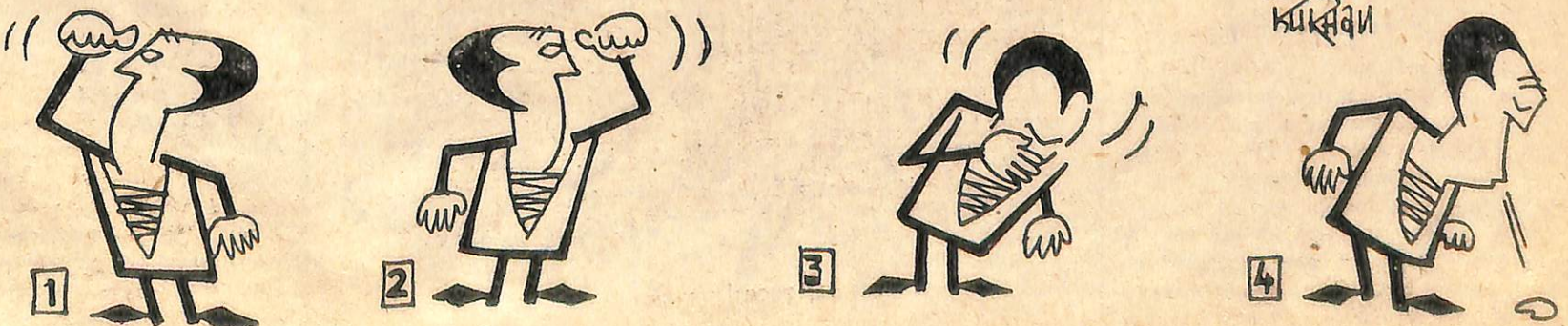
— Biz, diyor, bir aileyiz, can - ciğer olmuş geçiniyorduk...

Baylar, baylar!... Bırakınız bu aile sözünü. Bırakınız da aile gibi geçinmiyelim, patron - işçi gibi geçinelim. O zaman çok daha iyi geçiniriz. Ne tuhaftır yani, bizde aileler aile gibi geçinmezler; baba - oğul, baba - oğul gibi geçinemez; karı - koca, karı - koca gibi geçinemez; ağabey - kardeş, ağabey - kardeş gibi geçinemez de, bunlar tutarlar işçi - patron «aile gibi geçinelim!» derler. Bırakın efendim, siz «aile gibi» geçinmek istiyorsanız, kendi ailenizle öyle geçinin... Sanki biz:

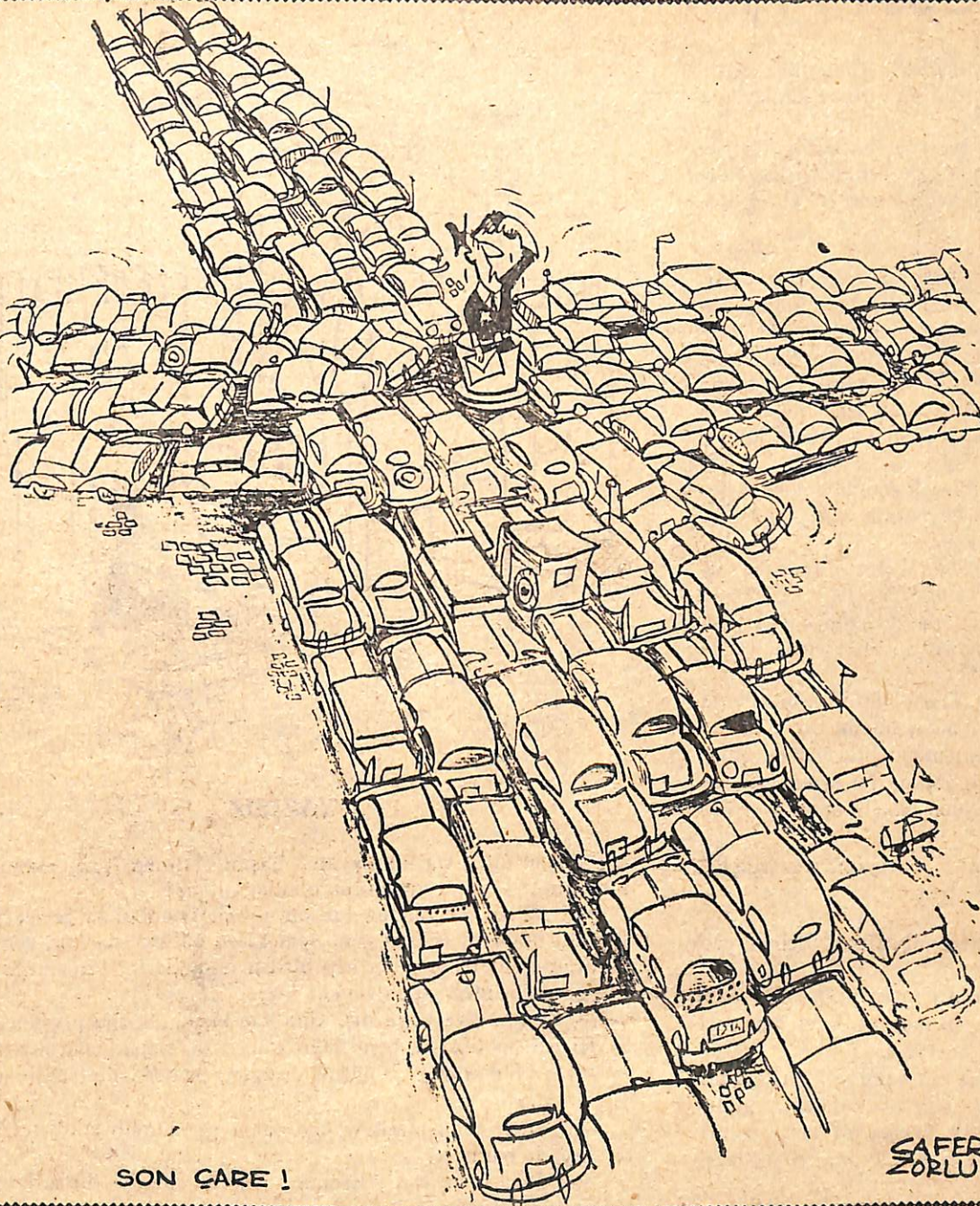
— Bir aileyiz!... diye öttürülen bu düdük seslerinin niçin çırıldığını anlamıyor muyuz!

Aziz NESİN

Yere tükürenlerden yirmi lira ceza alınıyor. (Gazeteler)

Beleşçi!

SON ÇARE !

U. K. Çetin

ÂŞIKLAR YÜRÜYÜŞÜ

Bu gidişle
Gece meyhane dönüşü adamın bir yolda giden diğer bir adamı durdurur:

— Bana bak, der. Dün bana tokat atan sen miydin?

Evvelki şaşkın şaşkın:

— Hayır..

— Hayır mı?

— Hayır, dedim a..

— Peki, dün bana tokat atan kimdi?

— Ne bileyim ben..

— O halde sen kimsin?

Muhatabı kendi kendine bir «lâ-havle» çektikten sonra:

— Bu gidişle sana bugün tokat atacak adam olmazsam, çok iyi!

Önemli sebep!

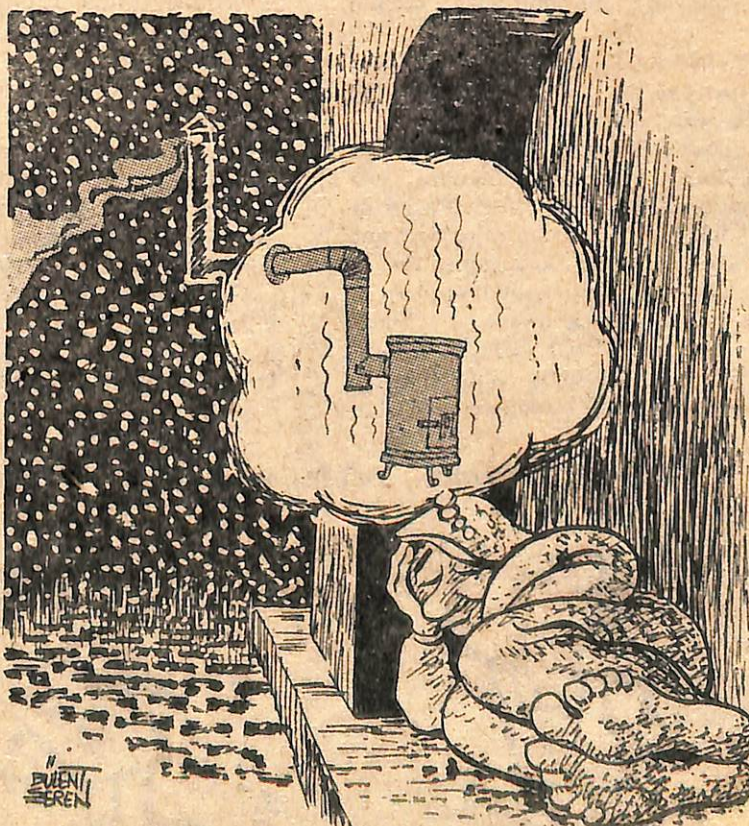
İki arkadaş arasında:

— Yahu sen neye evlenmiyorsun?

— Kendime uygun, yani hem zengin, hem güzel, hem de aptal bir kadına bulamıyorum da ondan.

— Anlıyamadım...

— Anlıyamıyacak bir şey yok: Alacağım kadın zengin ve güzel olmazsa ben almam, aptal olmazsa o bana varmaz da ondan!

Bir kış gecesi rüyası!

BÂKİ

HÜSEYİN CAN

On sekizinci asırda Bursa'da yaşamış, Türk zerafetinin mümessillerinden bir şâir. Afyon ve kahve tiryakisi idi, bir deri, bir kemik hayâli fener misâli adamdı. Her gördüğü güzele o anda vurulur, gönül sırrını derhal açıklar, belki bir saat içinde bir kaç civanın zülfü karnâmine tutulup bir derdden şifâ bulmadan bir başka derde mübtel olurdu. Âğuşi muhabbete çekemediği güzellerin ressamalara resimleri yaptırırdı, bu uğurda ecdadında kalmış bir servet harcamıştı. Evini yüzlerce resim - minyatürle donatmıştı:

— «Hiç olmazsa tasvirinle üfle eyleriz cânâ!...» diye teselli bulurdu.

O zengin, orijinal koleksiyon ölmüş münden sonra acaba ne olmuştu? Hangi hoyrat eller darmadağın etmiş, hangi yobaz ayaklar resimleri nahtır diye çiğnemiş, yok etmişti!

★

SİYASİ FAALİYETE İZİN VERİLDİ. (GAZETELER)

RULUYOR. (GAZETELER)

CAK. (GAZETELER)

BÜYÜK
SEREN

CAFER
ZORLU

KALAN

Kuşağında hususî olarak yaptırıl-
mış üç hokkalı bir divit taşırdı. (Di-
lt, dolma kalem bulunmadığı de-
rde, şark medeniyetinin zarif icâ-
dır, bir çekic şekline, sapı kalem
mahfazası, başı da mürekkep hok-
ası olan ve kuşakta taşınan bir ya-
takımı).

Hokkalarda siyah, mavi ve kırmızı
mürekkep...

Bir gün gönül verdiği bir güzel
için böyle üç hokkalı divit taşıd-
ını sormuş, zarif adam da hemen
ıktı ile cevap vermişti:

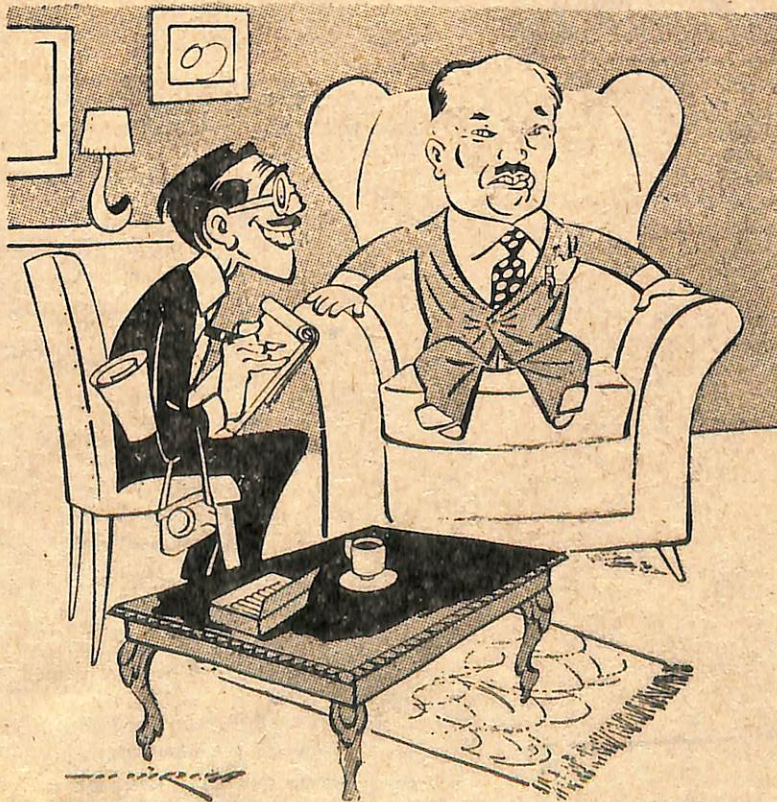
«Çok hokka devâtında» dedi yâr: «Ne
vardır?»

«Ey husrevi şîrin şe-
ker lebi!...

«İlfi siyehin, lâl lebin, çeşmi ke-
bûdun
vîsâfını tahrir için üç türlü mü-
rekkep!..»

Son beyti açalım: «Siyah saçımı,
rmızı dudagını ve mavi gözünü
zırmak için üç türlü mürekkep!..»

Reşat Ekrem KOÇU

— Üstad, Dış İşlerinden istifa ettiğiniz doğru mu?
— Doğru... Artık İç İşleriyle uğraşacağım!

Tavsiye

Bay D... ötedenberi dişlerinden
rahatsızdır. Geçenlerde hoppa, sık,
kendisinden çok genç bir kadınla
evli olan bir dostuna uzun uzun şî-
kâyet etti. Dostu onun haline acıdı:

— Vallahi birader... Ben bu yaşa
geldim, hiç diş ağrısı çekmedim, diş
çektirmedim için diş hastalıkları
ile diş doktorlarını ne bilirim, ne
de tanırım... Yalnız benim karım,
dişçilerin hemen hepsini bilir. O-
nun tecrübesine istinaden söylüyo-
rum, bir genç dişçi var, hepsinden
daha erbab, daha muktedir... Düş-
ün birader, hemen her hafta bir
dişçi değiştiren karım, iki senedir
onun muayenehanesine devam edil-
yor...

Gurbette

Adı lâzım değil, İstanbul'a yeni
geldiği sıralarda şehrin yabancısı ol-
duğu için, gideceği yerleri soruyor-
du. Bir gün sokaklarda kayboldu.
Elleri cebinde, şaşkın şaşkın dola-
şırken, arabası tamirde olduğu için
boşta gezen bir şoföre sordu:

— Çuhurçeşme'ye gitmek istiyon?

Şoför omuz silkti:

— Gidersen git, elini, ayağını tu-
tan mı var?

YAZISIZ!

Çöplerin değerlendirilmesi için yardım istendi. (Gazeteler)

— Aklına bir şey gelmesin, sevgilim, çöplerin değerlendirilmesine yardım ediyorum!...

ORMAN korucusu İdris, Bursa bıçağından keskin, Sürmene bıçağından sivri, üstelik upuzun bir ses çıkaran beylik düdüğü-nü, yelken şişiren nefesiyle öttürü-verdi!

Düdüğün sesi, ormanda çarpılacak hiçbir ağaç gövdesi, dal, yaprak, çalı çırpı bırakmadıktan sonra birkaç yaban gülünün de yanagını okşayarak, döndü, dolaştı, geldi... Bir kızla oğlanın saatlerce aşıkdaşlık etmeye pek uygun buldukları çukurun başında helezonlar çevirdi...

Oğlan:

— Eyvah, diye sızradı. Görüldük galiba!

Kız, böyle anlarda sorumsuz geçen bütün dişilerin rahatlığıyla:

— İyi valla, dedi, İnsan, dağda bile aşkını şeydemiyecek... Ne biçim hürriyet bu?

Otoriter oğlan:

— Susalım! dedi.

Bu söz, korucu İdris'in düdüğüne geçmedi tabii. Düdük, bir daha, bir daha öttü. Oğlanla kızın gözlerinde korku büyüdü!

— Yarabbim, neden geldik buraya?..

Oğlan, gayet üzüldü kızın bu şikâyetine:

— Suç benim, diye mırıldandı. Gerçi sen istedin ama, getirmeme liydim!

Biraz sonra, başında yamuk kaske-ti, omzunda çapraz tüfeğiyle İdris'in koca gövdesi, ormandan fırlatılmış bir kütük gibi, omuz başlarına saplanıverdi. Kız oğlana, oğlan kıza bakışırken, pos bıyıklarını sıvazlıyan İdris:

— Bre, ne yaparsınız burada? dedi.

— Hiç, oturuyorduk...

— Burada oturulur mu be?...

Sağ elinde sallanan meşin kordonlu düdüğü oğlana doğru savurarak:

— Sen çık oradan bi kere, dedi.

Bakışları, hırsızca, kızın yaygın eteklerinde dolaşıyordu...

— Sen de galk babahım, haspa!

Oğlan kekeliyerek:

— Ne... ne dedin? Haspa mı? Kim haspa? Terbiyeni takımmazsan...

Diye, İdrise yumruklı bir çıkış yapıyordu ki, meşeden bir elin tersinden yediği tokatla, yere serildi.

— Ulan rezil kârhanacı! Kesime-te hakaret ha?..

Kız:

— N'olur yapmayın, bize dokunmayın! diye feryadı basıyordu.

— Kes bre şu cırlah sesini sen de! Bi şey yapacah değiliz... Züppe-nin haddini bildirdik, o gader!

Kız, bayılmamak için, kendini zor tutuyor, oğlan, uzandığı yerden kalkmaya çalışıyordu. İçinden savurduğu küfürün bini bir paraydı ama, onları karşısındaki orman kütüğüne tekrarlamıyacak kadar, akıl lanmıştı artık. Yalnız aczinden, istemediği birşey oldu, iki yaş damlası göz pınarlarında irileşti...

— Sana kim hakaret etti dayı? Sormadan etmeden, üstümüze çullanmasana...

Sesi de hıçkırıktıydı. Bu durum karşısında, orman kütüğü yeşerir gibi oldu.

— Sen de haddini bileydin aslanım!.. Madem gücün yetmez, ne davranırsın üstüme?

— Gücüm yetse davranmazdım ki zaten. Ben senin gibi...

«Ayı değilim» diyecekti, zor tuttu dilini oğlan:

— İnsafsız mıyım? dedi.

— De bahalım, uzun etme... Er kişi kötek te yer, kötek te atar! Bu avrat senin neyin, onu söyle!

— Bunu baştan soraydın ya... Nişanım!

— Ayıp değil mi tosunum, insan nişanlığına bu haharete bulunur mu?..

— Hakaret mi?

— Hagaret ya, bu yaptığın düpe-düz hagaret senin... Oğa da, bağa da, dağa da... Hepisine!

Kız toparlanmış, kendine çeki düzen vermişti.

— Canım bekçi efendi, hakaret olacak ne yapt ki nişanlığa bize? diye sordu, kıkırdayarak.

— Daha ne yapacah güüm, üç sahattır sizi seyrediyom yohardan. Bu herif getirdiği gibi götürecekt seni nirdeyse... Delüganlılık bu mu?

Bir yarışma açıyoruz

Hangisiyle evlenirsiniz?

Bu sayıdan başlayarak sekiz sayı sürececek bir yarışma açıyoruz.

1 — Bu yarışmada sekiz resim bulacaksınız. Dördü kadın, dördü erkek.

2 — Bu resimlerin yanlarında, kısa hal tercümelerini okuyacak,

kimliklerini öğreneceksiniz.

3 — Kadın okuyucularımıza soruyoruz: Evlenmek isterseniz, bu dört erkekten hangisine varırsınız ve niçin?

4 — Erkek okuyucularımıza soruyoruz: Evlenmek isterseniz, bu dört bayandan hangisini alırsınız ve niçin?

Yarışma şartları

1 — Kadın okuyucularımız, yalnız erkek resimlerine oy vereceklerdir.

2 — Erkek okuyucularımız yalnız kadın resimlerine oy vereceklerdir.

3 — Müsabaka sekiz sayı sürececek ve bir hafta kadın, bir hafta erkek resmi yayınlanacaktır.

4 — Yarışmaya katılacak kadın okuyucularımız dört erkek resmini kesecekler ve içlerinden hangisini kendisine eş seçtiklerini ve niçin onu tercih ettiklerini kısaca bir kaç satırla bildireceklerdir.

5 — Erkek okuyucularımız da yine böyle dört kadın resmini

kesecekler ve hangisini zevceliğe seçtiklerini, sebebini de bir kaç satırla açıklayarak göndereceklerdir.

6 — Yarışmaya katılmak için dört resmin beraber gönderilmesi şarttır.

7 — Yarışmamız 16 Mart 1961 tarihli sayımızda bitecektir.

8 — Uzaktaki okuyucularımızın da yarışmaya katılabilmeleri için cevaplar 31 Mart cuma gününe kadar kabul edilecektir.

9 — Akbaba adresine gönderilecek mektupların zarfına «Yarışma Memurluğuna» yazılmasını, isim ve adreslerin okunaklı olmasını rica ederiz.

Mükâfatlar

1 — Kadın ve erkek okuyucularımızdan birincilere 500'er lira.

2 — Kadın ve erkek okuyucularımızdan ikincilere 250'er lira.

3 — Üçüncülüğü kazanan kadın ve erkek okuyucularımıza 100'er lira.

4 — Dördüncülüğü kazanan kadın ve erkek okuyucularımıza 50'er lira.

5 — Bundan sonra çoğunluk kazanan 100 kadın ve 100 erkek okuyucumuza en az 10 lira değerinde kıymetli kitaplar taahhütlü olarak gönderilecektir.

Bayan Güldalı

Doğum yeri İstanbul. Yirmi üç yaşında. İlkokul mezunu. Kara gözlü, kara kaşlı, dolgun göğüslü, geniş kalçalı, beyaz tenlidir. Babası sağlık memuru. Ut çalar. Sesi güzeldir. Canı isterse iyi yemek pişirir. Biçki, dikiş, yün örgü gelir elinden. Roman okumayı, sinema seyretmeyi çok sever. Eski İran Kraliçesi Süreyya'nın, Prenses Margaret'in hayatını satır satır ezberlemiştir. Başından hiçbir macera geçmediğine eminiz. İyi bir ev kadını olabilir.

Dağa kız galdırmanın bi şerefi, hay siyeti olmalı... Şimdiyecek yaptığını, insan tiyatroya loncasında da becerir! Öyle değil mi gülüm? Sen şehir gızısın, bilmem ilâzım!..

Kız, oğlan, İdris'e bakakaldılar. İdris, boşboğazlığından gayet mahcup, boynu bükük bir halde, usul adımlarla, ormana doğru uzaklaştı...

Kız, bir İdris'in ardından iç çekerek, bir de oğlanın yüzüne bakarak:

— İyi vallâ, dedi. İnsan dağda bile aşkını şeydemiyecek... Ne biçim erkeklik bu?..

B. ŞEREN

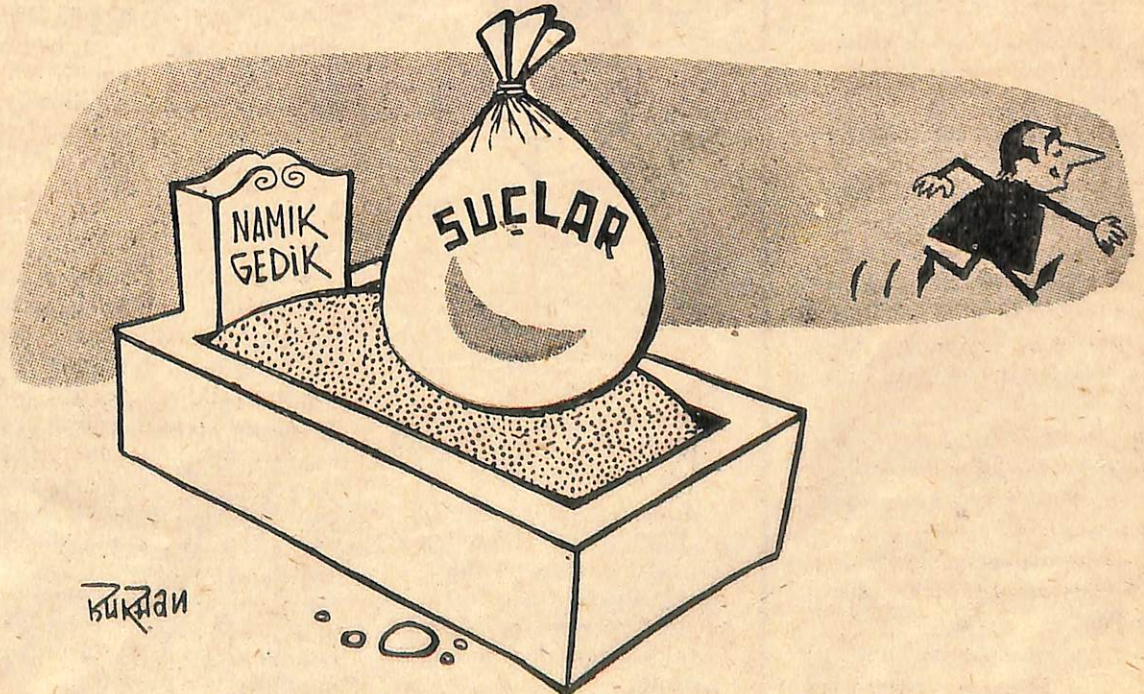
✱

Becerikli

Hasta benizli, düşkün kıyafetli birini gösterdiler:

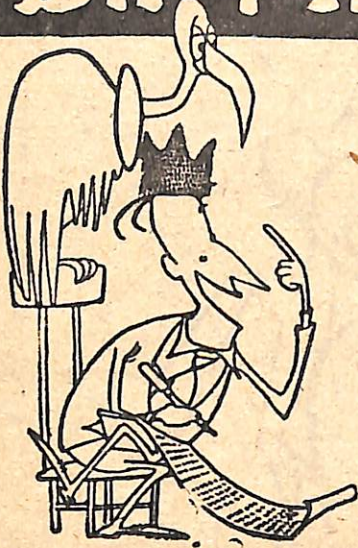
— Ekmeğini taştan çıkarır...
— Ya?.. Becerikli bir adam demek... Ne iş yapar?
— Kaldırım amelesidir!

Menderes, suçu Gedik'in üstüne atıyor. (Gazeteler)

Çelenk!

Bir Fıkra Anlatır mısınız?

— Siz gazeteciler bir şeyi aklınıza koydunuz mu tamam. Fizan'da olsak buluyor, alacağımızı alıyorsunuz!..

Ayhan IŞIK

Kaç rekât!

Çok aksi ve belâlı bir kadı, bulunduğu yeri kasıp kavurur, kimseye göz açtırmaz, din üstüne sualler sorarak cevap veremeyenleri cezalandırırmış. Bir gün adamlarıyla beraber bir köye gelmiş, karşısına iki köylüyü alıp beş vakit namaz hakkında sormaya başlamış:

— Sabah namazı kaç rekât?
— Beş, demişler.
— Bilemediniz, sabah namazı dört rekâttır, vurun şunlara dörder sopa.
— Öğle namazı kaç rekât?
— Sekiz.
— Bilemediniz, ondur, vurun şunlara onar sopa.

Beş vakit namaz sayılıp bittikten ve rekât sayısınca sopa atıldıktan sonra kadı iki köylüyü:

— Bir daha kulağınıza küpe olsun, dininizi iyi öğrenin diye salmış.

Köylülerden biri dışarı çıkar çıkmaz ötekini kolundan yakalamış ve «kaç» diye koşturmaya başlamış.

Biraz ileride soluk almak için durdukları zaman öteki köylü sormuş:

— Yahu, niye kaçıyorsun?
— Nasıl kaçmam, hemşerim, herif teravi namazını unuttu. Bir de o aklına gelirse yandık.

— O kadar çok hikâye anlatılıyor ki aşağıdaki hikâye de duyulmuş olabilir. Ama şu anda ondan başkası aklıma gelmedi.

Adli MORAN

Hiltonda!...

İki genç kadın Hiltonun çay salonunda karşılaşırlar. Kadınlardan biri ötekinin düşünceli hâlini görünce:

— Üzgün görünüyorsun, nen var şekerim? diye sorar.

— Sorma. Kocam beni sevmiyor artık...

— Yok canım. Nereden anladın?

— Anlatayım ama Allah aşkına aramızda kalsın: evliliğimizin ilk günündenberi Hüseyin beni sabahları pek hoş bir şekilde uyandırır: hafifçe boynumdan öper. Tabii ben de onu öperim,

sonra o beni öper, ben onu derken... anlıyorsun ya?

— Tabii şekerim. Eeee sonra?

— Sonrası? Dün evliliğimizin yıldönümüydü. Bil bakalım Hüseyin bana ne hediye getirdi?

— Vallâ... ne bileyim ben.

— Olacak şey değil şekerim, bir çalar saat hediye etti.

✱

— Bir güzel karikatürümü çizersiniz... Fıkramı da güzel güzel yazarınız. Artık bundan sonra Akbaba'ya abone olmalı...

Sunay USLU

Değil mi?

Bir paşanın küçük ve şımarık kızı, babasının rütbesinden mağrur, olmadık yerde paşa kızı olduğunu söylemiş. Hâdiseye sık sık şahit olan paşanın karısı bir gün kızını kenara çekip:

— Evlâdım, demiş, herkese paşanın kızı olduğunu söyleyip durma. Doğru değildir. Ayıplarlar!

Çocuk annesinin tembihine kulak vermiş, bir daha sesini çıkarmamış. Yalnız bir sabah parkta arkadaşlarıyla oynarken ora-

dan geçen bir adam yanına sokulup sormuş:

— Siz valinin kızı mısınız?

Kız bunun üzerine saf saf cevap vermiş:

— Eskiden söylüyordum ama annem doğru değil, dedi.

Vasiyet!

İhtiyar Kohen can çekişiyordu. Çocuklarını yatağının etrafına topladı:

— Yavrularım, dedi, ben yidiyorum... Yarın sabah hepiniz zenyin olacaksınız... Biraktiyim parada yozum varsa yozum çıksın... Fakat mezarda rahat yatayım isterseniz dediymi yapacağımıza yimin ediniz.

— Ederiz baba. -

— Öyleysen paranizi olunceye kadar binim yibi bankada saklayacağınza yimin edin.

OKUYUCULARIMIZDAN FIKRALAR

Yalnız

Güzel, genç, zengin bir kıza tutulmuştu. Aylarca peşinden koşmuş, bir türlü elde edememişti. Yalvarıp yakarıyor, et-

rafında pervane oluyor, netice alamıyordu.

Başka çare olmadığını anlayınca babasından istemeye karar verdi. Kılığını, kıyafetini düzeltti, traş oldu. Heyecan içinde kapıyı çaldı.

Adam zengin ve ters bir adamdı. Delikanlının içtimai durumundan, servetine, huyuna, itiyadına dair aklına ne gelirse soruyor, inceliyordu.

O da teker teker cevap veriyordu.

— Sigara içmem, içki iç-

mem, kadınlara düşkün değilimdir.

Konuşmalar böylece devam ederken müstakbel kayınpederinin halinden, tavrından bu işin olmayacağını anlayınca, artık dayanamadı:

— Vallaha beyefendi, sigara içmem, içki içmem, kadınlara düşkün değilimdir. Yalnız biraz yalan söylerim.

Gülgün ÖK

✱

2. Or.

Kolordu kumandanımız iki saat sonra birliği teftişe geleceğini bildirmişti. Hemen hazırlığa giriştik. Bu arada bataryanın eskilerinden bir astsubay geldi, bazı erlerin, cepanelik, benzinlik gibi uzak yerlere nöbete göndermemizin bataryamızın durumu bakımından iyi olacağını bildirdi.

Ben, «Niye kandırcılığa tevessül edelim. Olduğumuz gibi görünmekliğimiz daha çok hoşuna gider Paşa Hazretlerinin.» diyerek reddettim.

Sayın Kolordu Kumanda-

nım Hüseyin Ataman arabaların önünden geçtiler. Benim bataryayı geçer geçmez nedense arabaların arkasına yürüdüler. Orada erler tek sıralı saf halinde, selâmdaydılar. Tek tek erleri görerekten yürüyordu, bizim meşhur erlerden birinin karşısında durdular. Künyesini okumaları emrini verdiler. İlk nasıl okuduğunu duymadık. Sayın Kolordu Kumandanım daha sertçe okumalarını emretti-

ler. Fakat babacan babacan güliyorlardı.

Er hepimizi de güldüren künyesini şöyle okudu.

«2. nci or. 8 nci Kor. Hikmet Zor, Gomitanım.»

Bekir AYDOĞDU

KOMİSER OSMAN

15

TUHAN SELÇUK

— 3 —

Kürd Mahmud

Roman

YAZAN

NİMET ARZİK

— «Benim tarafımdan değil herhalde!»

— «Herşeyi hafife alma. Şu adama ısınayım diyorum, bir türlü ısınmıyorum. Pekâlâ seni oyalıyor işte.. Ama bazan onu öyle kötü görüyorum ki!..»

Gölgeler kaybolmuştu. Yan pencereye koşuştular. Yirmi adım arayla ezilen, büzülen, çaprazlaşan iki gölgenin ardından baktılar, baktılar...

KÜRT MAHMUDUN KARISI

Karı koca oturma odasında dıydılar. Çocukları uyumuş, hizmetçi yerine kullandıkları ihtiyar teyze uyumuştu. Kadın gümüş tepsi üstünde sunuyormuşcasına, çizgili mi çizgili, klapalı mı klapalı, ev mamulâtı bir pijama sundu kocasına. Adam teşekkür etmeden çekip aldı. Karı kışına tesekkür edilmezdi ki!..

— «Gazeteler».

— «Oracıkta»...

Nereden dönse ne kadar geç dönse Kürt Mahmut gazetelere göz atardı. Hem tutumunun ağırlığını pozmamak için, hem terletici sorulara mâruz kalmamak için, hem konuşmamak için... Akli Papatya'nın yarı loş oturma odasında kalmıştı. Farkında olmadan ayağa kalktı. Zevksiz İsparta halısının ciğer rengi karolarında seksek oynamaya başladı.

— «Ne düşünüyorsun?»

— «Ben hep düşünürüm!»

— «Sende bir acınlık var...»

— «Yorgunluktan olacak...»

Kadın sustu. Düşündü. Aşiret kahıydı. Tahammüllüydü. İçini bir irtına kavuruyordu. Karsısındakinin her valanını, her doğrusunu bütün teferruatıyla biliyordu. İçini kavuran fırtına.. sevgiden deşildi, korkudandı. Bu sefer... Kürt Mahmud'un fena tutulduğunu anlamıştı. Ses etmemeğe çalışıyordu. Şu anda nereden geldiğini biliyordu bal gibi... Ama ne yapabilirdi?... Karşısında ayda kendisine 10.000 lira kadar para getiren, cemiyet içinde ona mevki veren bir adam vardı. Onu kavbetmek istemiyordu. Kaybedeceğini anladığı anda, en akla gelmiyecek sevlere hazırdu... Kocasının rakiplerine yardıma hazırdu! Zaten bu aşiret bevleri hâlâ nüfuz diye tepişirler ve birbirlerini yerlerdi icabında... Kadın ne yapacağını tasarlamıştı. Eğer kendisi Kürt Mahmuttan istifade edemeyecek hale gelirse, kimseyle bırakmıyacaktı onu kimseciklere... Gidecek... Farat diye bir aile dostu vardı, onu bulacak ve Kürt Mahmud'un icabı

na bakılacaktı... artık nasıl bakılırsa aşiret içinde!..

— «Sende yorgun bir hal var. Eskiden arslan gibiydin...»

— «Gene öyleyim!»

Kürt Mahmut arslanlığını ispat edercesine gerindi.

— «Oğlan nasıl?»

— «Bademcikleri gene şiş...»

— «Kız?...»

— «Gene mektepte İngilizceden on almış...»

Fatih Sultan Mehmedin anası Valide Sultan: «Oğlum, Allahın izniyle İstanbulu aldı» derken daha fazla kurumlanamazdı. Alfabeyle tökezelemeyen belliyen ilk kuşak için İngilizceden on almak bir hâdiseydi elbet!

ROMANCININ NOTU : Bu kadar ilkel seviyedeki insan iyi olamaz. İşin normal tarafı şuydu: Kadın, geçimini, boldan temin eden bir erkek yakalamıştır. Aşiret onları birbirlerine uygun görmüşü, tabii ki elden kaçırmamak için aşiret siyaseti güdecekti. Bir kadı kızydı galiba. Kazasında prestiji büyüktü, çünkü üniversite mezunuydu bu kadın. Okumuştu... ü-ni-ver-si-te me zunu!.. Boru mu bu?... Okumuş kızdan dölmek başka şeydi ne kadar yamrı yumru olsa...

«Tabii ben üniversite mezunuyum»...

«Üniversite mezunu olduğum halde».

«Üniversite mezunu olduğum için»...

«Bizim hanım üniversite mezunu»...

Papatya bu lâkırdıları gülmekten kırılarak dinlerdi.

Basit kadınları neden affetmiyorsa Papatya?... Ne kadar insafsızdın onlara karşı... Ankarada her sene mahalleler ürer. Kooperatif mahalleleri... Onların ağazıyla kööperatif... Onlar için bir ünvandır oralarda oturmak... Kööperatifte oturuyorum... Arsız, çığırtkan çocuklarıyla, çimlenen çöplenen idare he yetleriyle, balkonlarda yayılacak gibi yayılan ve herkesin girdisini çıkı tısını gözetleyen kara üzerine kesilmiş koyun buklemi hatunlarıyla, (Papatyanın tâbiriyle rabbiyesirsiz suratlı hatunlar) bir âlemdir o mep'us kööperatif mahalleleri!..

O sırada Kürd Mahmud, ağa ağa: «Hanım yatalım» diyordu. Yattılar. Kürd Mahmud Papatya'yı düşünürken, yanındaki tombul, kara, adalesiz vücuda sarıldı...

★

Papatya artık Kürd Mahmud'u seviyordu. Utandığı bir sevgiydi bu.. Elinde değildi sevmemek, yalanlarını bile... Kürd Mahmud onu ziyarete geldiği vakit o kadar yorgun olurdu ki bazen, koltuğun üstünde başını devirerek uyurdu... Uyurken yüzündeki sinsî ifade silinir, daha yumuşak, çocuk çizgiler kaplardı. Papatya bu değişikliği sevinerek

seyrederdi. Çünkü o sinsî ifade onu rahatsız ediyordu, o ifadeyi görmemek istiyordu.

Bu karşılıklı sevgi sivrisinek uçurtmıyan mahalle için bir ganimetti, ganimet... Haberciler geliyor, haberciler gidiyor, Kürd Mahmud'un karısının etrafını sarıyorlardı:

— «Ayol uyuyorsun, kocan elden gidiyor» diye... Şişirilmeyen, uçurtulmıyan balon yoktu...

— «Pavyonda, dudak dudağa dansettiler dün gece!..»

— «Tenis klübünde bir odaya tam iki saat çekilmişler, ikisi de zil zurna sarhoşmuş...»

Mesele dallandı, budaklandı, Kürd Mahmud'un eski sevgileri işe karıştı. Kürd Mahmud'un hanımı, Gülizar hanım, her Allahın günü bir esrarengiz telefon icadediyordu:

— «Bak insanların fenalığına, bana bugün de bir kadın telefon etti ve dedi ki, kocanız gene o sarışın hanımla...»

Kürt Mahmud, ağa ağa:

— «Saadetimizi kıskanıyorlar hanım» diye cevap veriyordu. «Sen dedikodulara aldırış etme...»

Ve Papatyaya bunları yetiştiriyordu. Papatya kimsenin telefon etmediğini, bunların basit kadın yalanı olduğunu biliyordu. Amma basit kadın basit erkeği daha kolay kandırır, ofu bilmiyordu işte...

Daha sonra işe Mahmud'un dostları karıştı. Mahmud'un aşireti karıştı. İki kişiden başkasını ilgilen-dirmemesi gereken gönül bağı bir aşiret dâvası halini aldı.

Kürt Mahmud'un çevresi Papatyayı korkunç kötülüklerle suçlandırdı.

Yalan bedavaydı neden söylenmesin?... O günlerde Kürd Mahmud sahtekâr mizacının müsaade ettiği derecede sevdalıydı. Onlar batırdıkça o Papatyayı göklere çıkardı. O çıkardıkça onlar batırdılar... Bu yalanların en eğlencelisi «âlemler yapıyor» du. «Ââââlemler» yapıyor. Papatya bunları işittikçe gülmekten katılıyordu ve Kürd Mahmud'un çevresince «âlem yapmak» ne demek olduğunu canlandırmağa çalışıyordu gözünde... Herhalde bir düzine erkeğin arasında anadan doğma raksetmek, raksederken, şarap içmek, şarap içerken... Devamını hayalinize bırakıyorum. Kürd Mahmud önceleri inanmadı, ama farkında olmadan bu söylenenler içine işliyecekti, bu işleme garip neticelere vardırıacaktı onu...

Son derece iptidai bir çevrede, yetişmişti (yetişmişti demeğe dilim varmıyor «yetişmemişti» demek lâzım)... Kadın - erkek münasebetleri onun için bir... bir «laboradan»

1961 YILINDA

9

MİLYON

TÜRKİYE \$ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

ibaretti... Aşiret kadınlarının kafası da öyle yontulmuştu. Temiz bir mü-nasebeti havsaları almazdı... Kendileri de habire onunla bununla çaktırmadan kocalarını aldatmak-taydılar... Meselâ Kürd Mahmud u-zun bir süre, meslek icabı karısın-dan ayrı bulunmuştu. O devrede kadın canı çektiği gibi yaşamıştı. Kürd Mahmud döndüğünde, yetiştir-mişlerdi ona. Fakat Gülizar hanım kurnazdı «Mahmud'tan başka hiç bir erkek tanımamış ömrümde» derdi baygın baygın. Bütün hatla-rı tersini söylerdi, amma o baygın baygın söyleme Kürd Mahmud'a kâfi gelirdi. Sonraaa... Güveninin büyük bir kısmı da karısının bi-çimsiz biçiminden doğuyordu!

Her yokluğunda aynı şey olurdu. Kürd Mahmud'un başına anlataca-ğım felâket geldikten sonra da, o akıl danıştığı korkunç Farat'ı tam bir ay evinde misafir etmişti gece-li gündüzlü. Akramam demişti. Ma-halle susmuştu. Birbirlerini tutu-yorlardı aşiret kadınları, bir hamu-run parçaları gibi...

Kürd Mahmud ister istemez Pa-patyayı ne kadar incemiş, ne ka-dar kültürlü, ne kadar temiz bul-sa... netice aynıydı... Papatya en nihayet açık saçık bir «gaco» ydu...

Papatyanın çevresi de Kürd Ma-hmud'a karşı cephe almıştı. Fakat bu sessizce oldu. Savaş üç dört ki-şinin arasında geçti. Papatya'nın çevresi görenek icabı, böyle bir o-layı dallandırmaz budaklandırmaz-dı, hele bu vak'a'da dallandırmak budaklandırmak hiç mi hiç işine gelmezdi... Papatya bir duvar gibi örüldü, bir yay gibi gerildi, çevre-sine Kürd Mahmud'u hırpalatma-dı...

Bazı tuhaf işler başına geldi o za-manlarda, ama mahiyetini pek an-

lamadı. Bir gün Kürd Mahmud ran-devularına, sağında oğlu, solunda kızıyla gelmişti. Karısı muhafız di-ve takmıştı çocukları peşine... Pa-patya şaşalamıştı, fakat bir şey sormadı. Sorsaydı, Kürd Mahmud «Hayatım, bu evliliğin zaruretleri» diyecekti. İlâhi Kürd Mahmud!...

Papatya üstüne üstüne açılan iki çift çocuk gözü karşısında mahcup olmuştu. Kıpırdanamıyordu. Sağdan soldan ipsiz sapsız konuşmuşlardı o gün. Bir müddet sonra küçük oğ-lan sıkılmış, uzaklaşmış, annesi ta-rafindan «vazifeli» kız kalmıştı çift-in karşısında. Çivi çivi, soğuk so-ğuk bakıyordu. Casus casus yetiş-tiriliyordu çocuklar. Kürd Mahmud bunu tabii buluyordu. Başka hayat görmemişti ki... Ne görmüştü za-ten?... Küçükken ağabeylerinin an-nelerine dayak attıklarını görmüş-tü. Kız kardeşlerinin pestilinin se-rildiğini görmüştü. Babalarının an-nelerinin yüzüne tükürdüğünü gör-müştü. Aile hayatı onca buydu... İnsan neden ürküyor biliyor musu-nuz?... Bu seviyede yetişmiş insan-ların bazen çok yüksek mevkilere çıktıkları oluyor. İşte ondan ürkü-yor insan... Bu şartlarda büyümüş, bu şartlarda yaşamış insanlardan ne hayır gelir?... Havırdan başka her şey!... Ve bu bizim en çetin ve çetrefil problemlerimizden biri...

Çok sonraları Kürd Mahmud Pa-patyaya:

«Kızım, çok hassas hayatım» de-mişti, «O gün annesine, aramızda bir şey olmadığına dair malûmat verdi ve annesini inandırdı... Pa-patya gene şaşmış kalmıştı. Dünya-ları o kadar ayırdı ki. Aklına Kürd Mahmud'un karısından gizli ona gel-diğini geçiriyordu bile... Her ak-şam bir toplantı, her akşam bir hemşeri gelişi uydurduğunu nasıl tahmin etsin... (Devamı var)

Harabeler!

New York'lu bir dilenci önüne şöyle bir ilân koymuştu:

«Sizler ki eski medeniyetlerin harabelerini görmek için binlerce dolar sarfedip Avrupa'ya gidiyor-sunuz, alkol harabesi bir adamı hemen buracıkta görebilmeniz için beş sent vermeniz kâfidir.»

Pratik talebe!

Edebiyat öğretmeni sordu:

— Bana Şekspirin piyeslerin-den ikisinin isimlerini söyleyebi-lir misiniz?

Talebe bir hayli düşündükten sonra cevap verdi:

— Romeo ve... Jüliyet!

Evet!

Bir Portekizli, diğer bir şehir-deki arkadaşına şöyle bir telgraf çekti:

«Lizbon'daki madam Herrera'nın adresini biliyor musun?»

Arkadaşı kendisini aşağıdaki telgrafla cevaplandırdı: «Evet!»

Senfoniler

İki müzik meraklısı konu-şuyorlardı:

— Söyle bakalım Beethoven kaç senfoni bestelemiştir?

— Üç tane: Pastoral, Eroik ve Dokuzuncu senfoniler.

Yaş

Bir mecliste kadınlar ve erkek-lerden bahsediliyordu, bir bey sordu:

— Nedendir acaba; bir erkek kendisiyle aynı yaşta olan kadı-na nazaran daha genç görünür?

Aynı mecliste bulunan Edwige Fenillere cevap verdi:

— Zira meselâ; otuz yaşın-da ki bir kadın ekseriya aslında kırk yaşındadır...

Evliler

Bir çift çekinerek otelin holü-ne girdiler ve bir oda istediler. Bütün evliler gibi erkek valizle-ri, kadın köpeği taşıyordu. Otel kâatibi buna rağmen sordu:

— Evli misiniz?

Adam, şaşkın cevap verdi:

— Evet, tabii... İkimiz de...

Yamyam

— Bil bakayım; oturup anne ve babasını yiyen yamyam çocu-ğa ne denir?

— Yetim yamyam!

İlk buse

Genç adam, sevgilisine:

— Sevgilim; sen benim haya-tımda öptüğüm ilk kızsın!...

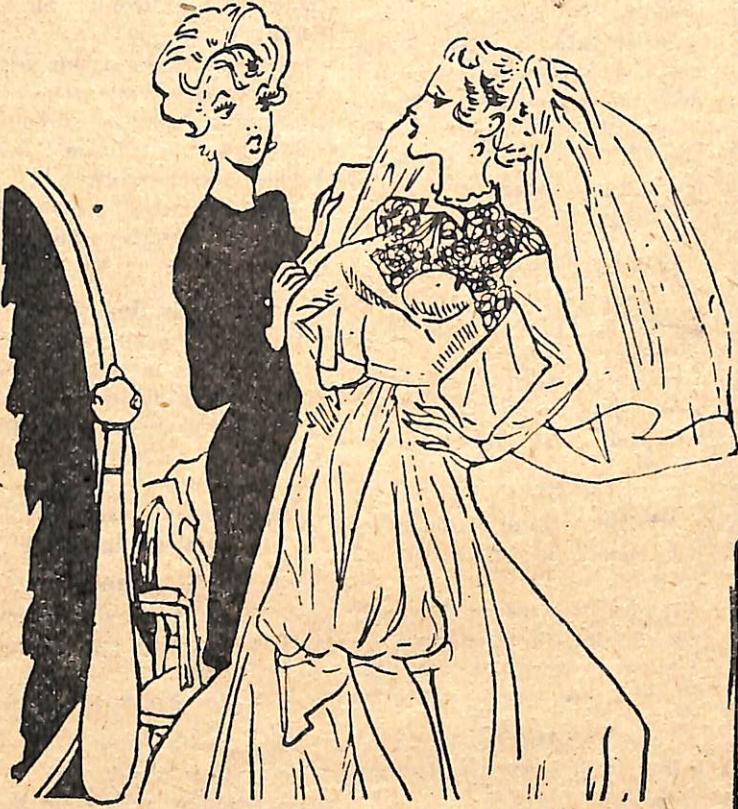
— Aman Allahım! Sahi mi söy-lüyorsun? Halbuki ben de yıl-lardır senin için hazırlanmıştım!

— Yahu ne oldu senin dilekçen?... Kendi elimle şu sepete atmıştım! (Mısır karikatürü)

Dünya

Karikatürleri

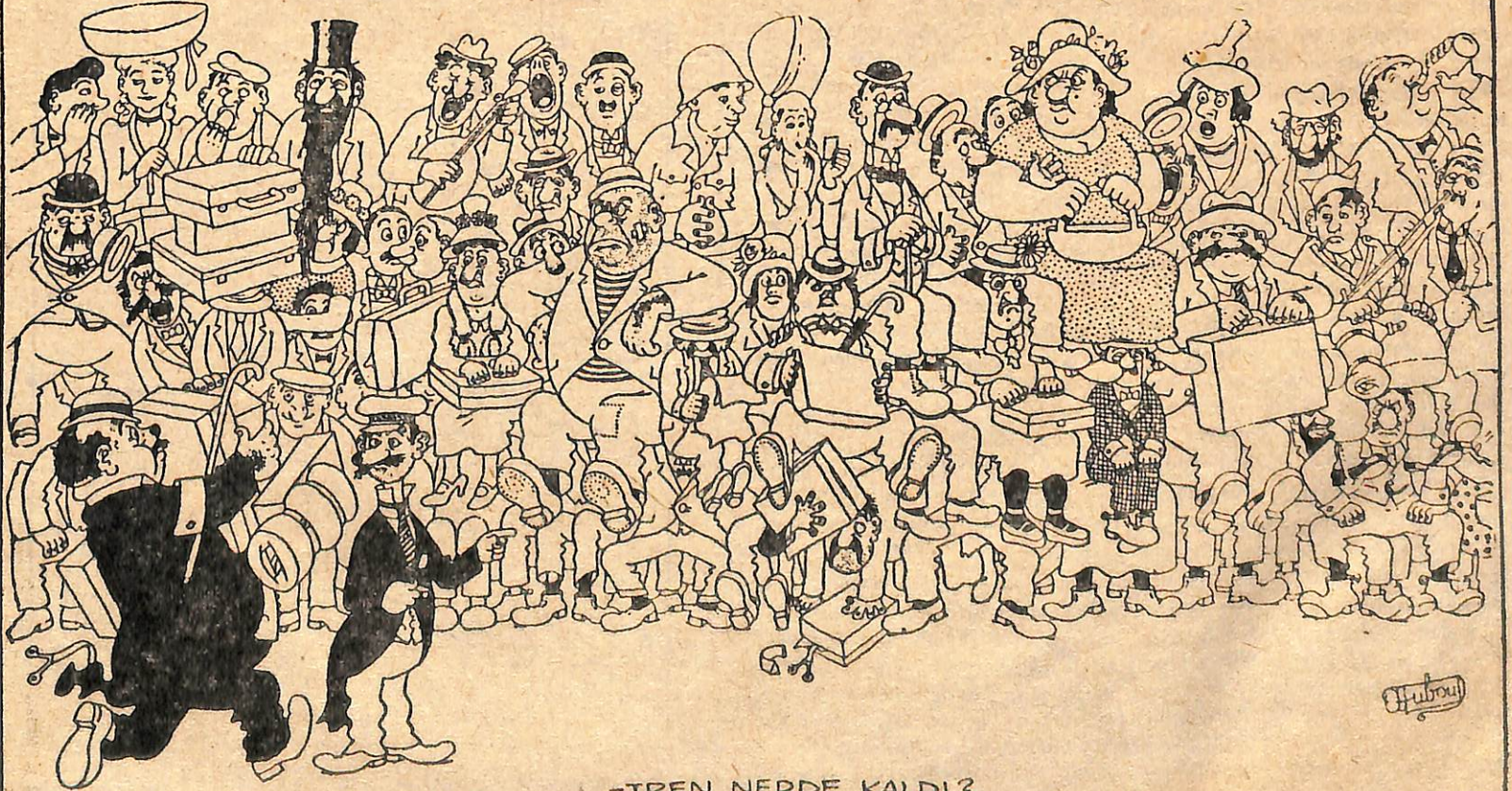
-BU GELİNLİĞİ BEĞENDİM. DÜĞÜNLERİMDE
GİYMEK İÇİN BEŞ ALTI TANE YAPINIZ !..

-GÖĞÜS 86, KALÇA 84, BEL 42, BOY
1.70, KİLO 58... BUNLAR MI SEKRE-
TERLİK VESİKALARINIZ? MÜKEMMEEL..

-BİR DAKİKACIK GAZETENİZİ MÜSAADE
EDER MİSİNİZ? BUGÜN AYIN KAÇI OLDU-
ĞUNA BAKACAĞIM...
-İŞİNİZE YARAMAZ, DÜNKÜ GAZETE!..

-TREN NERDE KALDI?
-YOLCULARIN ALTINDA!

1961 YILI
BİRİNCİ
ÇEKİLİŞİNDE

APARTMAN DAİRESİ

VE

1 Kişiyeye 100000 lira

ayrıca

1620 Kişiyeye 400000 liralık

ÇEŞİTLİ

PARA İKRAMİYELERİ

SON
PARA YATIRMA
GÜNÜ

13
ŞUBAT

**YAPI ve KREDİ
BANKASI**

AKBABA

— Doktor, kocam cinsiyet değiştiriyor galiba... Bir haftadır bulaşık yıkamıyor !...

— İl Travaso —